

Op te bergen
in de band van
17 december 2008

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 10 december 2008

INHOUD

Opening	3
Vaststelling van de agenda	3
Verslag vergadering 5 november 2008 en de lijst van toezeggingen	3
Ingekomen stukken	4
Rondvraag	5
IPO-aangelegenheden	8
Rapport commissie publiek aandeelhouderschap energiebedrijven	8
Monitoring acties en effecten van de programmaliijn Werk, Onderwijs en Kennisinfrastructuur (2003-2007)	16
Statenstuk 2008-357, Wijziging Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden	22
Statenstuk 2008-356, Wijziging Reglementen van orde als gevolg van videonotulering	23
Brief van gedeputeerde staten van 19 november 2008 over de voortgang uitwerking Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn	23
Mededelingen	32
Sluiting	32
Toezeggingen	33

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 10 december 2008 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

A.G.H. Peters (voorzitter)
M.A.M. Berends (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
mevrouw A. Dekker-van het Hof (SP)
A. Huizing(PvdA)
S. de Jong (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
P.H. Oosterlaak (SP)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)

Verder aanwezig:

J.H. Bats (VVD)
Mevrouw T. Klip-Martin (VVD)
R.W. Munniksmas (PvdA)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering (14.37 uur) en heet in het bijzonder de heer Boer, die voor het eerst als lid van deze commissie aan de vergadering deelneemt, welkom.

2. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER deelt mee dat op verzoek van het college de bespreking van het onderwerp Europoloket wordt verschoven naar januari.

Vervolgens wordt de tweede gewijzigde agenda conform het ontwerp vastgesteld.

3. Verslag vergadering 5 november 2008 en de lijst van toezeggingen

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

De heer BATS zegt inmiddels te hebben gesproken met burgemeester Westmaas van Meppel (toezegging 6, korte termijn), die op zijn beurt heeft gesproken met het met sluiting bedreigde bedrijf VION. Sluiting van het bedrijf is definitief. Provincie en gemeente onderzoeken de implicaties hiervan en zullen nagaan hoe de stuwendheid in Meppel weer op gang gebracht kan worden.

De gesprekken van het bedrijf met de vakbonden over een sociaal plan hebben niet tot een overeenkomst geleid. Het gaat om het verlies van in totaal 166 arbeidsplaatsen, waarvan 115 vast en 51 flex. Zo'n 15 medewerkers kunnen meeverhuizen naar Noord-Brabant.

Met Meppel, CWI en UWV wordt bekeken hoe een mobiliteitscentrum à la Emmen en Noordenveld kan worden ingericht.

De heer MUNNIKSMA zegt met betrekking tot toezegging 12 van de korte termijn dat de september-circulaire leidt tot een verhoging van het accres met ongeveer € 2 miljoen. Het college zal in een brief aan de staten, die met een kerstzegel gefrankeerd zal zijn, hiervan melding maken en daarbij tevens in beeld brengen welke inkomensstromen van externe partners, bijvoorbeeld Essent, nog voor het eind van het jaar binnenkomen.

Het college zal verder in het vervolg in de aanbiedingsbrief bij de begroting de gevolgen van de septembercirculaire aangeven.

De heer LANGENKAMP is blij met dit antwoord, maar krijgt ook graag een reactie op het tweede deel van de toezegging..

De heer MUNNIKSMA wijst erop dat het college in zijn brief van 16 september heeft toegezegd de staten regelmatig op de hoogte te houden van de veranderingen in inkomsten en uitgaven uit de externe omgeving; de motorrijtuigenbelasting valt daar onder net als een eindejaarsuitkering van Essent. De toegezegde brief zal ook daarover informatie bevatten.

De VOORZITTER stelt vast dat van de korte termijn lijst de punten 6 en 12 kunnen worden afgevinkt.

De heer MUNNIKSMA zegt naar aanleiding toezegging 6 van de lange termijn dat voor de Subsidieregeling toerisme natuurlijk! een bedrag van € 3 miljoen van het SNN is binnengehaald. Omdat de regeling een looptijd van drie jaar heeft, zijn de werkgelegenheidseffecten nog niet bekend.

Met betrekking tot toezegging 8 deelt hij mee dat de brief over de onderbesteding inmiddels is verstuurd.

De VOORZITTER constateert dat die toezegging kan worden afgevinkt.

De heer DE JONG vraagt wat er is gebeurd met toezegging 7 van de kortetermijnlijst. Hij roept het college op zich ook bezig te houden met toezegging die door zieke collegeleden zijn gedaan.

De VOORZITTER vraagt het college op dit punt zijn best te doen.

Spreker stelt vast dat ook de toezeggingen 1 en 8 van de korte termijn lijst en nummer 4 van de lijst met moties kunnen worden afgevinkt.

De heer DE JONG zegt dat nog veel meer toezeggingen zijn afgevinkt. Hij gaat ervan uit dat al die toezeggingen zijn nagekomen. Hij ergert zich vooral aan het feit dat nog zoveel toezeggingen niet zijn afgevinkt en hij roept het college op zijn stinkende best te doen om die toezeggingen na te komen.

4. Ingekomen stukken

De heer VEENSTRA verzoekt om agendering van het stuk onder A.3 voor de volgende commissievergadering.

De heer LANGENKAMP verzoekt om agendering van het stuk onder A.1 voor de volgende vergadering en bij de bespreking daarvan ook het rapport van Ecorys "Toerisme in Drenthe, de groene motor" te betrekken. De in dat rapport genoemde cijfers wijken nogal af van die in het rapport Toerisme in cijfers.

De heer BOER verzoekt in dat geval om toezending van het rapport van Ecorys.

De VOORZITTER merkt op dat wanneer het stuk op de agenda staat de onderliggende stukken ook beschikbaar moeten zijn.

Hij zal het Presidium voorstellen de genoemde stukken te agenderen.

5. Rondvraag

De VOORZITTER deelt mee dat de heren Langenkamp, De Jong en Oosterlaak zich voor de rondvraag hebben gemeld.

De heer LANGENKAMP zegt een vraag te hebben over gasrotondes.

Gazprom heeft volgens de pers een overeenkomst gesloten om bij Alkmaar de mogelijkheid van gasopslag te onderzoeken en die opslag eventueel te gaan exploiteren. Hoe is deze mededeling bij het college en bij het SNN gevallen? Wat is ondernomen om die opslag in het Noorden te laten plaatsvinden?

Mevrouw KLIP wijst erop dat in Drenthe zeker een basis infrastructuur aanwezig is voor gasopslag. Drenthe is echter niet benaderd en weet überhaupt niets van plannen om gasvelden op deze commerciële manier te exploiteren. Er zijn ook landelijk nog geen plannen voor de strategische aanleg van gasvoorraden.

Binnen Energy Valley willen Groningen en Drenthe zich graag profileren als gasrotonde. Inmiddels is een potentieelstudie over wat de ondergrond voor mogelijkheden biedt, klaar. Niet alleen de gasvelden, maar ook bereikbare warmwaterbedden en zoutcavernes zijn bekend. De volgende stap is hieraan een visie te koppelen. Het college is bezig met die visie en zal hierover volgend jaar met de staten discussiëren. Als uit die discussie blijkt dat de staten willen dat een actief wervingsbeleid wordt gevoerd op het gebied op strategische gasvoorraden dan zal dit altijd in SNN-verband en samen met EZ gedaan worden.

Zolang de 12 provincies nog niet de strijd met Den Haag hebben gewonnen dat zij gaan over milieuvergunningen voor de ondergrond, kan uiteindelijk de minister van EZ een aanwijzing geven.

Het college ziet in het bericht geen bedreiging voor de ambities van Noord-Nederland om de gasrotonde van Noord-Europa te worden.

De heer LANGENKAMP zegt prijs te stellen op de aangekondigde discussie, maar vraagt zich af waarover die discussie zal gaan als in Alkmaar al een overeenkomst is gesloten. Noord-Nederland is misschien al te laat, want er zullen heus geen twee rotondes aangelegd worden.

Mevrouw KLIP schat, ondanks het persbericht, in dat niet Noord-Holland de gasrotonde van Noord-Europa wordt. Het college kende het persbericht niet en Noord-Nederland is op dit moment ook niet bezig zijn gasvelden commercieel in de markt te zetten. In SNN-verband zal in overleg met EZ worden besproken wat met de grote hoeveelheid lege gasvelden kan worden gedaan.

De heer KERSTHOLT merkt op dat met de gasopslagen in Langelo en Grijpskerk het Noorden twee voorraadplekken heeft. Moet wat in Noord-Holland gebeurt beschouwd worden als bedreiging, als concurrentie of als aanvulling? Beschouwt het college Gazprom als een concurrent?

Mevrouw KLIP zegt toe de zaak uit te zoeken en de staten hierover een memo te sturen, of in de volgende commissievergadering hierop terug te zullen komen. Zij blijft overigens bij haar mening dat Alkmaar niet de gasrotonde van Noord-Europa zal worden.

De heer DE JONG zegt zich pas gisteravond voor de rondvraag te hebben gemeld en is zich ervan bewust dat de overige commissieleden en het college zich niet hebben kunnen voorbereiden. Hij hoorde gisteravond via RTV Drenthe dat de provincie besloten heeft een onderzoek te doen naar het EuroChamp verhaal. Berust dat bericht op waarheid? Op grond van de discussie van vijf weken geleden ging hij ervan uit dat de staten van elk nieuwsfeit op de hoogte zouden worden gehouden. Wat houdt het onderzoek, waarvan sprake lijkt te zijn, precies in? Ter voorbereiding van de bespreking in de staten van het rapport over EuroChamp krijgt spreker graag zoveel mogelijk informatie. Of gaat het om een vertrouwelijk onderzoek?

Spreker heeft zich tweemaal door het rapport van Deloitte over deze zaak heen geworsteld. Het was echt een worsteling, want sommige delen waren zo zwart, dat het rapport eigenlijk niet te lezen was. In de statenvergadering van 12 november meldde mevrouw Haarsma dat het om een geheim rapport ging en dat alleen de fractievoorzitters het volledige rapport mochten inzien. Spreker kan met zijn exemplaar niet uit de voeten. Krijgt een gewoon statenlid nog de gelegenheid om voor de statenvergadering het volledige rapport in te zien, desnoods vertrouwelijk?

In het rapport wordt bijvoorbeeld antedatering van stukken gemeld, maar uit wat nog leesbaar is, kan spreker niet opmaken, of de provincie daar op enigerlei wijze bij betrokken is geweest.

Door de manier waarop met deze zaak is omgegaan, is spreker ernstig in zijn werk als statenlid belemmerd. Bovendien staat in de artikelen 23, 24 en 25 van de Provinciewet dat provinciale staten bepalen wat vertrouwelijk is.

Mevrouw KLIP wijst erop slechts verantwoordelijk te zijn voor wat twee weken geleden nog heette "een mogelijk onderzoek naar het voortijdig verspreiden van het definitieve rapport van Deloitte over EuroChamp".

Het college zal extern een onderzoek laten uitvoeren naar het voortijdig verspreiden van informatie over EuroChamp.

Het voortijdig naar buiten komen van informatie is namelijk schadelijk voor het imago van de provincie. Het Openbaar Ministerie ziet geen redenen voor een strafrechtelijk onderzoek omdat het rapport niet geheim was in de zin van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht.

Spreekster weet niet hoe vervolgens de informatievoorziening richting de staten is, want de staten hebben daarvoor in de griffie hun eigen organisatie.

De vraag of de staten, voorafgaande aan de PS-vergadering nog inzicht kunnen krijgen in het rapport, kan spreekster op dit moment niet beantwoorden. Zij wil daarover eerst met het college overleggen. Bepaalde delen van het rapport zijn zwart gemaakt, omdat daarin namen waren opgenomen van betrokkenen bij het onderzoek en provincieambtenaren. Het antwoord op de laatste vraag van de heer De Jong komt dus later.

De heer DE JONG zegt niet beter te weten dan dat het college en niet de statengriffie persberichten uitgeeft. Bij de besluitenlijst van GS van gisteren zaten veel persberichten, maar niet het persbericht over dit onderzoek. Is hierover misschien geen persbericht uitgegeven?

Vijf weken geleden is al gevraagd wanneer de staten geïnformeerd worden en spreker wil niet gedwongen worden iedere avond naar RTV Drenthe te kijken om te horen wat er speelt. Als er belangrijke informatie is, moet het college de staten actief informeren.

Mevrouw Haarsma heeft op 12 november het woord "vertrouwelijkheid" gebruikt. Op grond van welke juridische titel heeft zij dit gedaan? Als daarna de pers wel informatie blijkt te hebben, voelt spreker zich zeer ongemakkelijk.

Mevrouw KLIP zegt dat over dit onderwerp geen persbericht is uitgegaan.

De heer DE JONG vraagt hoe de pers dan op de hoogte kon zijn.

Mevrouw KLIP antwoordt dat tijdens de persconferentie mondeling een mededeling is gedaan. Spreekster neemt kennis van de ergernis van de heer De Jong en zij deelt zijn mening dat de staten zo vroegtijdig mogelijk geïnformeerd dienen te worden.

Met betrekking tot de vertrouwelijkheid zal het college de staten zo spoedig mogelijk een juridisch onderbouwd antwoord doen toekomen.

De VOORZITTER gaat ervan uit dat dit voor de statenvergadering van volgende week zal zijn.

De heer DE JONG zegt dit antwoord voor het weekend nodig te hebben om zijn werk goed te kunnen doen. Als dit niet lukt maar het antwoord wel dinsdag om vijf uur in zijn mailbox kan zitten, zal hij zijn agenda daarop afstemmen. Een statenlid heeft namelijk wel voldoende tijd nodig om zijn werk goed te kunnen doen.

De VOORZITTER gaat ervan uit dat het antwoord er zeker voor woensdag zal zijn.

De heer BOER vraagt wat er in de statenvergadering gebeurt als alsnog wordt besloten dat de staten het gehele rapport kunnen inzien. Wordt dan een vertrouwelijk rapport in de openbaarheid besproken, of gaan op dat moment de deuren dicht en de microfoons uit?

De VOORZITTER zegt dat de voorzitter van de staten over de manier van behandelen van dit stuk gaat.

De heer OOSTERLAAK heeft begrepen dat Drenthe voor het organiseren van de Nord Connect rally € 12.500,- subsidie wil verstrekken. De uitkomst van de rekensom dat wanneer honderd auto's 3.000 km rijden en het verbruik gemiddeld 1 op 10 is dat in totaal 30.000 liter brandstof nodig is. Dit verbruik levert een uitstoot op van 70.000 kilo CO₂, wat maakt dat 70 bomen moeten worden geplant en dat die bomen 50 jaar moeten blijven staan om die uitstoot te compenseren. De SP vraagt zich op grond hiervan af waarvoor een dergelijke rally nodig is.

De heer BATS zegt dat het college heel goed naar de heer Langenkamp heeft geluisterd die, toen er voor de vorige rally onvoldoende inschrijvingen waren, zei dat die rally onder de paraplu duurzaam zou moeten worden gebracht. Het college heeft dit voorstel bij het SNN ingebracht.

Maar omdat ook de heer Langenkamp zelf mee moet kunnen doen is de rally voor twee categorieën auto's bestemd: duurzame auto's en oudere auto's. Het karakter is duurzaam en de rally valt niet onder de paraplu sport maar onder die van economische structuurversterking. Het Noorden kiest ervoor de regio op de kaart te zetten. Spreker sluit niet uit dat provincies of bestuurders ervan met duurzame auto's gaan meerijden, maar ook de categorie van ondernemers krijgt een kans.

Het college heeft inmiddels een subsidie van € 12.500,- verstrekt. Dit bedrag is bedoeld voor het economisch op de kaart zetten van Noord-Nederland in relatie tot de in het document genoemde doelen.

De heer OOSTERLAAK vindt het mooi dat ook duurzame auto's zullen meerijden, maar er gaan ook nog heel veel oudere auto's mee. Roept dat geen negatieve gevoelens op?

De heer BATS zegt dat het college alle overwegingen in zijn beschouwingen heeft betrokken en daarom uiteindelijk dit stempel op de rally heeft geplakt. Van beide categorieën zullen vijftig auto's meerijden, want het moet wel een karavaan worden. Het college vindt het op deze manier verantwoord.

De heer LANGENKAMP is blij dat de heer Bats zo goed naar hem heeft geluisterd. Maar sprekers voorstel was de rally op de fiets te laten verrijden.

In het voorjaar deelde het college nog mee dat de rally van de agenda was afgevoerd en dat de staten hierover een brief zouden ontvangen – spreker heeft die nooit gezien – en wie heeft dan besloten de rally opnieuw op de agenda te zetten? Zijn de meerkosten – het ging aanvankelijk om € 10.000,-- en nu wordt € 12.500,-- uitgegeven – veroorzaakt doordat een ander bureau moest worden ingehuurd?

De heer BATS zegt dat de kostenstijging alleen te maken heeft met het nieuwe project. Het geld dat voor het oude plan was uitgetrokken, is teruggegaan naar de algemene middelen en daarbij is nooit gezegd dat nooit meer geprobeerd zou worden een rally te organiseren. Vanuit het portefeuillehoudersoverleg Noordelijke Ontwikkelingsas is een voorstel gegaan naar de Bestuurscommissie EZ, welk voorstel is bekrachtigd door het DB-SNN. Op verzoek van het SNN heeft het college besloten voor deze rally € 12.500,-- te fourneren.

De heer KLAVER stelt voor om bij de boomplantdag in 2009 per statenlid 5 bomen te planten. Op die manier zijn de 200 bomen ruim gecompenseerd.

6. IPO-aangelegenheden

De heer KLAVER zegt Drenthe op 18 december te zullen vertegenwoordigen.

Samen met de heren Beerda en Van de Boer en de griffier heeft hij de vergadering voorbereid en het verzoek aan het college geformuleerd aan te geven hoever het voortgangsverslag is gevorderd.

Over de rechtspositie van statenleden is nog geen definitief besluit genomen, maar de signalen zijn positief.

Verder zal de implementatie van het Bestuursakkoord en de afstemming daarvan op de eigen rol en taken, dus de eigen koers van Drenthe, de aandacht hebben.

Noord-Holland heeft een notitie gemaakt waarin de vraag wordt gesteld hoe groot de invloed van de provincies op het IPO is. Spreker zal in de IPO-vergadering niet als lid van de fractie van het CDA maar als vertegenwoordiger van de staten optreden en zal in die rol proberen meer invloed te krijgen zonder het proces te vertragen.

De heer VAN DE BOER zegt hieraan niets toe te kunnen voegen.

De heer KERSTHOLT zegt dat de staten bezig zijn meer invloed te krijgen in het SNN. De agenda-commissie, waarin een aantal leden van het AB een plaats hebben, is een goed begin. Dit is misschien ook een goede suggestie voor het IPO.

De heer KLAVER zal de suggestie van de heer Kerstholt inbrengen en terugkoppelen hoe het allemaal gegaan is.

7. Brief van het ministerie van EZ van 23 juli 2008 met het rapport Commissie publiek aandeelhouderschap energiebedrijven

De VOORZITTER lijkt het logisch eerst het woord te geven aan de fractie van de PvdA die een summiërs onderbouwing heeft gegeven voor het verzoek tot agendering van deze brief.

De heer BOER dankt de voorzitter voor zijn hartelijke welkomstwoorden.

De minister van EZ heeft begin dit jaar de commissie-Kist opdracht gegeven de publieke aandeelhouders van energiebedrijven te adviseren over de te nemen beslissingen over hun aandeelhouderschap in het licht van de Wet onafhankelijke netbeheer. Als gevolg van die wet zullen de geïntegreerde energiebedrijven de komende jaren worden gesplitst in aan de ene kant een netbeheer- en aan de andere kant een handels- en productiebedrijf.

De aandelen van het netwerkgedeelte moeten in publieke handen blijven en mogen niet aan private partijen worden verkocht. De aandelen in het productie- en leveringsbedrijf mogen de publieke partijen behouden, maar zij mogen die ook verkopen aan private partijen, zelfs aan buitenlandse.

De fractie van de PvdA steunt deze lijn niet. Burgers moeten kunnen rekenen op een betrouwbare overheid, die de nutsvoorziening een warm hart toedraagt.

De commissie-Kist heeft een heel interessant rapport uitgebracht.

De heer KLAVER heeft in De Rode Drent gelezen dat de heer Veenstra zijn hakken in het zand heeft gezet en heeft laten weten dat iedereen met zijn handen van Essent af moet blijven. Het standpunt van de PvdA is daarmee toch klip en klaar?

De heer BOER wijst erop gezegd te hebben de lijn van verkoop van de aandelen niet te steunen. Hij vindt het wel prettig dat de heer Klaver de literatuur van zijn partij leest.

Hoe denken de andere fracties over de constatering van de commissie-Kist dat een aantal decentrale overheden niet voldoende geëquipeerd is om actief aandeelhouder te kunnen en/of te willen zijn (pagina 57) en dat het raadzaam is om tegelijk met de herstructurering het aandeelhouderschap te professionaliseren?

De PvdA schuift de beslissing of voor het aandeelhouderschap dan naar bundeling moet worden gezocht, nog even voor zich uit. Het Kabinet zal concrete afspraken maken om structureel in overleg te blijven met de decentrale aandeelhouders. Spreker hoort graag wanneer dit gaat gebeuren.

De heer MEDEMBLIK is het niet helemaal duidelijk wat de heer Boer van de andere fracties wil horen en hoe zijn eigen fractie daarover denkt.

De heer BOER zegt dat de vraag is of de fracties met de commissie-Kist van mening zijn dat de decentrale overheden niet voldoende geëquipeerd zijn om actief aandeelhouder te kunnen en/of te willen zijn.

Zijn fractie heeft die vraag overigens nog niet besproken.

De heer VEENSTRA zegt dat naar de mening van zijn fractie decentrale overheden heel goed het aandeelhouderschap kunnen vervullen. De fractie staat dan ook voor 100% achter de passage hierover in De Rode Drent.

De heer KLAVER zegt dat zijn fractie zich pas in de discussie zal mengen als de nota van het college, die een halfjaar geleden al is toegezegd, is verschenen.

De heer MEDEMBLIK heeft waardering voor de agendering van dit rapport door de fracties van de PvdA en de VVD, want wat daarin staat over aandeelhouderschap door overheden, zou veel vaker besproken moeten worden. Zo wordt een antwoord gezocht op de vraag welk belang wordt gediend met publiek aandeelhouderschap en of dit zo moet blijven. Regionale overheden wordt aangeraden dit belang in overeenstemming te brengen met de statutaire bevoegdheden.

Overheden moeten zich ook afvragen of het doel dat zij bij het aangaan van het aandeelhouderschap voor ogen hadden, in 2008 nog steeds geldt.

Sprekers fractie heeft het rapport nog niet besproken, maar volgens haar is de decentrale overheid wel voldoende geëquipeerd om het aandeelhouderschap te vervullen.

De heer LANGENKAMP vindt het een interessant rapport, maar hij kan zich vinden in de opmerking van de heer Klaver over het rapport dat een halfjaar geleden al is toegezegd. Toch wil hij er in dit stadium al wel iets over zeggen.

De heer VEENSTRA wijst erop dat wel altijd op stukken van het college kan worden gewacht, maar dat het ook goed is dat de staten zelf alvast hun standpunt bepalen. Laten de staten ook eens iets zonder het college doen!

De heer LANGENKAMP zegt dat zijn fractie dit stuk daarom uitgebreid heeft besproken. Een van de voordelen van de kredietcrisis, namelijk de terugtrekkende markt, wordt nu zichtbaar. In zo'n situatie kan de overheid meer verantwoording voor de nutsbedrijven terugpakken en dan is het zaak de aandelen niet te verkopen. Provincies en gemeenten hebben in het verleden laten zien de nutsbedrijven te kunnen runnen, dus waarom zou dat nu niet meer lukken?

De Tweede Kamer heeft besloten dat de aandelen in productie- en leveringsbedrijven verkocht kunnen worden aan een Europees bedrijf, terwijl in de begroting 2009 stond dat het om een capabel bedrijf moest gaan.

In de toekomst gaat er veel veranderen, want Essent zal binnen niet al te lange tijd in andere handen overgaan en dan komt het debat in de staten of veel te laat of de staten worden gepasseerd. Drenthe moet nu laten weten of het wel of niet wil verkopen. In het laatste geval kan Groningen niet meer als woordvoerder van Drenthe optreden.

De heer MEDEMBLIK stelt vast dat GroenLinks stelt dat het publieke belang de provincie noodzaakt aandeelhouder te blijven.

De heer LANGENKAMP herinnert eraan dat in het monistische stelsel een statenlid de provincie in de aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigde.

De heer MEDEMBLIK vraagt of die insteek van GroenLinks betekent dat Drenthe zich bij alle nutsbedrijven een positie als aandeelhouder moet verwerven.

De heer LANGENKAMP zegt dat de PvdA zich dat ook al afvraagt ten aanzien van GAE. Ook bij het Europapark was de provincie vertegenwoordigd. Na het wegvallen van al die vertegenwoordigingen had de provincie ineens veel minder te zeggen in die bedrijven.

Het voordeel van de energiecrisis is dat het nu ineens lijkt dat de overheid toch meer in de melk te brokkelen heeft, al was het alleen maar door het "wie betaalt, bepaalt".

De heer MEDEMBLIK wijst erop dat de mening is dat de overheid aandeelhouder moet zijn van een nutsbedrijf om zodoende het publieke belang te kunnen waarborgen, die overheid in al dergelijke bedrijven een positie moet zien te verwerven. Dat de overheid in het verleden het aandeelhouderschap bekleedde, is bij een verandering in de markt geen argument.

De heer LANGENKAMP vindt Essent een goed begin, omdat Drenthe daarvan nog aandeelhouder is. Drenthe kan nu nog beslissen de aandelen te houden of af te stoten. Bij de andere bedrijven moeten eerst nog aandelen verworven worden en dat zal heel wat meer geld kosten.

De heer UDDING meent te weten dat ooit is afgesproken eens te discussiëren over publiek aandeelhouderschap in zijn algemeenheid; het gaat dan niet alleen om Essent.

De heer KLAVER wijst erop dat het nu echt gaat om het aandeelhouderschap bij Essent. Als de VVD de indruk had dat het om iets anders ging dan spijt hem dat.

De VOORZITTER zegt dat de brief van de minister betrekking heeft op energiebedrijven.

De heer KERSTHOLT merkt op dat in de onderbouwing voor de agendering zowel Essent als GAE en WMD worden genoemd. De heer Klaver moet de stukken lezen.

De heer KLAVER zegt de stukken altijd te lezen.

De heer UDDING vindt dat een overheid zich bij heroverweging van een aandeelhouderschap eerst moet afvragen of er nog sprake is van het publieke belang, waarvan bij het aangaan van het aandeelhouderschap zeker sprake zal zijn geweest. Wordt die vraag met "ja" beantwoord dan is de volgende vraag welke overheid dat publieke belang moet dienen: de gemeente, de provincie, een waterschap of het Rijk. Ingeval gekozen wordt voor de provincie, moet de provincie ook echt invloed kunnen uitoefenen, wat ook kan via stimuleren, subsidiëren of reguleren.

Drenthe is maar een kleine aandeelhouder bij Essent en heeft dientengevolge materieel maar weinig invloed. Daarom zal altijd samenwerking met andere aandeelhouders moeten worden gezocht. Wordt die samenwerking niet gezocht dan wordt het aandeelhouderschap meer een soort van belegging.

De provincie zal haar aandeelhouderschap per bedrijf moeten bekijken.

Spreker is van mening dat lagere overheden best geëquipeerd zijn voor het aandeelhouderschap, maar het dan wel zo moeten organiseren dat zij ook werkelijk invloed hebben.

De heer VEENSTRA wijst erop dat de provincie in de WMD rechtstreeks en in GAE getrapt vertegenwoordigd is. Via een rechtstreekse vertegenwoordiging heeft de provincie natuurlijk veel meer invloed en daar moet in de toekomst goed rekening mee gehouden worden.

De heer UDDING vraagt zich af of voor het dienen van het publieke belang per se een aandeelhouderschap nodig is.

De heer OOSTERLAAK meent dat de crises op allerlei gebieden duidelijk maken dat goed publiek toezicht nodig is, dat de lange termijn in de gaten moet worden gehouden en dat het ontstaan van de crises te maken heeft met het bezoldigingsbeleid en het belang van personen om iets wel of niet te doen.

De brief van EZ is van voor de kredietcrisis en is daarmee wat gedateerd. Dat alles wat mogelijk is maar uit handen van de staat kan worden gehouden en bij private partijen moet worden ondergebracht, wijst op neo-liberaal denken. De SP denkt daar heel anders over en vindt marktwerking niet de oplossing voor elk probleem.

Er moeten gewoon banken zijn en mensen moeten erop kunnen rekenen dat wanneer zij de stekker in het stopcontact steken, een apparaat gaat werken. De overheid moet ervoor zorgen dat die dingen prima geregeld zijn.

De heer VAN DE BOER vraagt hoe de heer Oosterlaak zich dan voorstelt dat de markt wel werkt als dit niet via marktwerking is.

De heer OOSTERLAAK zegt dat de kredietcrisis wel duidelijk maakt dat de markt lang niet altijd werkt. Dit was overigens al jaren bekend, want direct na de Tweede Wereldoorlog is in Bretton Woods een financieel systeem opgezet dat moet voorkomen dat wanneer vraag en aanbod niet meer in evenwicht zijn het hele systeem omvalt.

De heer UDDING zegt dat Bretton Woods daar niets mee te maken had.

De heer OOSTERLAAK zegt dat het erom gaat dat sommige zaken, waaronder de energievoorziening, gewoon door de overheid geregeld moeten worden en dat dit niet aan privaat belang kan worden overgelaten. Het is daarom zaak dat de aandeelhouders daar steeds bovenop zitten en er vooral op letten hoe de energievoorziening in de toekomst gegarandeerd wordt.

De heer VAN DE BOER merkt op dat ook zijn fractie van mening is dat een bepaalde basisvoorziening gegarandeerd moet zijn. Maar zoals de heer Oosterlaak het nu voorstelt, is het allemaal wel heel simpel. Hoe denkt hij dat in het door hem geschetste model de energieprijzen tot stand komen en wat de gevolgen daarvan zijn voor de afnemers?

De heer OOSTERLAAK is blij dat de heer Van de Boer zijn simpele voorstelling van zaken begrijpt. Vraag en aanbod komen niet altijd zo simpel tot elkaar dat de bevolking er altijd van op aan kan dat energie op elk moment en tegen een redelijke prijs te verkrijgen is. Er zijn allerlei kleine energiebedrijven in de markt gezet en dat heeft voor heel veel administratieve problemen gezorgd.

De VOORZITTER verzoekt de commissie zich tot het agendapunt te beperken.

De heer OOSTERLAAK wil toch wel graag een vraag beantwoorden.

De SP is er meteen voor dat decentrale overheden meer en beter geëquipeerd worden, maar meent ook dat in het verleden heel veel zaken, waaronder de hoge salarissen van sommige bestuurders, zo maar zijn gepasseerd.

De heer KERSTHOLT wijst erop dat in die tijd de provincie aandeelhouder was en provinciale staten de baas waren en dus de energieprijzen mochten vaststellen.

De heer OOSTERLAAK geeft dit toe, maar blijft het binnenhalen van dergelijke salarissen door die bestuurders schandalig vinden. Het is jammer dat de meerderheid van de publieke aandeelhouders niet genegen is geweest het op een goede manier op te pakken. Hij verwijt de liberalen, waaronder de VVD, dat zij ervan uitgaan dat mensen die grote salarissen binnenhalen ook buitengewoon deskundig zijn en dat zij bij voorbaat zeggen dat hoe meer salaris iemand krijgt des te minder hij een zakkenvuller is.

De heer UDDING wijst erop dat de bezoldiging van de bestuurders van een bedrijf in heel veel gevallen niet door de aandeelhouders wordt bepaald, maar de door de commissarissen.

De heer MUNNIKSMA zegt dat het de bedoeling is dat de staten een kaderstellende discussie voeren. In zijn notitie over het aandeelhouderschap zal het college veel van de opmerkingen van de commissie betrekken. Ook zal er aandacht zijn voor persoonlijke ervaringen bij het overgaan van @home in Ziggo.

De heer KLAVER vraagt of die notitie dan nog gemaakt moet worden.

De heer MUNNIKSMA wijst erop dat het college op dit moment wat personele problemen kent. Spreker heeft dit deel van het beleid op zich genomen en heeft nog niet de tijd gehad de notitie af te ronden. Na het kerstreces komt het college er zo snel mogelijk mee.

De heer VEENSTRA merkt op dat de notitie al enige tijd geleden is aangekondigd. Het is jammer dat daarover nu niet kan worden gediscussieerd. Op welke termijn moet de provincie eigenlijk een besluit nemen?

De heer MUNNIKSMA zegt dat rond de zomervakantie de grote aandeelhouders hebben gesproken over verkoop van de aandelen. Het college heeft hier ook wel over gesproken, maar had toch steeds aarzelingen. Op dit moment maken echter ook de grote aandeelhouders een terugtrekkende beweging.

Als het college al voorstelt tot verkoop over te gaan dan zullen wel voorwaarden met betrekking tot het behoud van enige zeggenschap worden gesteld.

Spreker betwijfelt overigens of de voorwaarden die het rijk wil stellen aan verkoop wel passen in het Europese mededingingsrecht. Er zal ook naar een antwoord op die vraag worden gezocht.

De heer VEENSTRA vraagt waarom de grote aandeelhouders op dit moment een terugtrekkende beweging maken.

De heer MUNNIKSMA zegt dat toen die partijen over verkoop spraken, zij de opbrengst hoog inschaten. Op dit moment is de situatie wat anders. Verder leidt het ongeclausuleerd overhevelen van aandelen naar private partijen soms tot rare situaties. Het overdragen van de aandelen zal daarom in ieder geval via een "geleid economisch model" moeten plaatsvinden.

De heer LANGENKAMP vindt dat "geleide economie" een term uit het begin van de vorige eeuw. In het voorjaar zei de heer Baas nog dat het voor de kleine aandeelhouder Drenthe moeilijk zou zijn zich anders op te stellen dan de grootaandeelhouders, waarmee implicerend dat Drenthe wel met Groningen zou meegaan.

Groningen wil ook nu nog de verkoop wel degelijk doorzetten. Moet Drenthe zich daarom niet meer onafhankelijk van Groningen, dat Drenthe in de vergadering van aandeelhouders vertegenwoordigd, opstellen? Drenthe moet gewoon zijn eigen mening verkondigen.

Ziekte van collega's, hoe betreurenswaardig ook, mag er niet toe leiden dat een zo belangrijk onderwerp weggeschoven wordt. Kunnen de staten in de vergadering van 4 februari de notities bespreken?

De VOORZITTER zegt dat de heer Munniksma sprak over "zo spoedig mogelijk na het kerstreces".

De heer MUNNIKSMA zegt dat de heer Langenkamp al vaker heeft gezegd het college te bescheiden te vinden. Hij erkent dat ook een kleine aandeelhouder moet vasthouden aan zijn eigen opvatting over het afstoten van de aandelen. Die opvatting zal ook worden ingebracht, maar daarna moeten de reële mogelijkheden van het geven van handen en voeten aan die principiële stellingname worden bekeken.

Als Drenthe dan als enige aan de kant blijft staan, moet het zich wel realiseren welke consequenties dit op de langere termijn heeft voor de waarde van het heel beperkte aandelenbezit.

Al deze punten worden meegenomen in de notitie, waarmee de heer Looman al een start had gemaakt, en waarvan de voltooiing de komende tijd met volle ambitie wordt opgepakt.

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER verzoekt de fracties in tweede termijn ook hun conclusie aan te geven.

De heer KLAVER zegt dat zijn fractie op dit moment nog geen conclusie trekt.

Hij vindt het antwoord van het college wat slap. Juist van de heer Munniksma had hij op zijn minst een briefje verwacht met de mededeling dat het hem niet gelukt was de notitie af te maken.

De heer MEDEMBLIK wijst erop dat het stuk juist wordt besproken om Drenthe zijn positie te laten bepalen als het gaat om het aandeelhouderschap van bijvoorbeeld Essent. Het CDA heeft daar toch wel een uitgesproken mening over?

De heer KLAVER zegt dat het hem er nu om gaat dat een toegezegde notitie er nog niet is. In zo'n situatie is het bestuurlijk correct om de staten op zijn minst per brief mee te delen waarom het niet lukt.

De heer MEDEMBLIK merkt op wanneer het CDA zich nu niet uitspreekt, zijn mening niet in de conclusie over het aandeelhouderschap zal worden opgenomen.

De heer KLAVER gaat ervan uit dat dit onderwerp nog wel in de statenvergadering wordt besproken.

De heer MEDEMBLIK wijst erop dat deze brief geen statenstuk is en dus niet in PS wordt besproken.

De VOORZITTER zegt dat de notitie van GS eerst in de commissie wordt besproken en dat de commissie dan besluit of er een statenstuk moet komen.

De heer MEDEMBLIK meent dat duidelijk afgewogen moet worden of het aandeelhouderschap een publiek belang dient, of dat belang overeenstemt met de statutaire bevoegdheid en of het aantal aandelen niet zo klein is dat er helemaal geen invloed is. Na die afwegingen kan een goed besluit worden genomen over wel of geen aandeelhouderschap.

De VOORZITTER hoort graag de uitgesproken mening van de ChristenUnie over het publiek aandeelhouderschap.

De heer MEDEMBLIK zegt dat bij de door hem al genoemde afwegingen ook nog rekening moet worden gehouden met het doel waarmee de provincie in het verleden aandeelhouder is geworden. Hoe de uitkomst van al die afwegingen zich verhoudt tot het aandeelhouderschap van Essent is nu niet aan de orde. Het gaat nu om de vraag hoe Drenthe moet omgaan met het aandeelhouderschap in het algemeen.

De heer KERSTHOLT merkt op dat een van de cofinancieringsbronnen voor de uitvoering van de regiospecifieke projecten de Essent-gelden zijn, of die nu verkregen worden via dividend of via vervreemding van de aandelen. In de notitie die het college voorbereidt moet deze bron van financiering in ieder geval worden genoemd, want het gaat om tientallen miljoenen euro's.

De provincie is om twee redenen aandeelhouder: om invloed te hebben en om geld te verdienen. Op dit moment moet ook de keuze tussen het behoud van dividenden en vervreemding van de aandelen worden besproken. Dit onderwerp moet daarom zeker in de notitie van het college aan de orde komen.

Een partij met iets meer dan 3% van de aandelen bepaalt niet de prijs of waar Essent een vuilverbrander moet plaatsen of dat Essent aardgasstations voor auto's langs de wegen moet bouwen. Hoe kan Drenthe met maar 3% professionele aandeelhouder blijven?

De heer LANGENKAMP stelt vast dat voor de VVD aandeelhouderschap alleen betekent meer of minder winst, terwijl andere partijen ook het publieke belang noemen.

Spreker was dan ook verheugd dat de heer Udding in zijn eerste termijn sprak over het behouden van de aandelen.

GroenLinks wil graag dat een van de gedeputeerden weer zitting neemt in Essent en daar, los van eventuele winst, het publieke belang dient.

De heer UDDING zegt dat zijn fractie haar definitieve standpunt met betrekking tot het aandeelhouderschap van Essent bepaalt op basis van de toegezegde notitie.

Als wordt gekozen voor een geleid economisch model heeft de provincie dan nog wel een taak bij de nutsbedrijven?

De heer VEENSTRA vindt het wel bijzonder dat alle fracties een notitie van het college nodig hebben om hun standpunt te kunnen bepalen.

De PvdA is op dit moment tegen verkoop van de aandelen in Essent en wordt in dit standpunt gesteerd door de kredietcrisis.

Het is wel goed dat wordt nagedacht over de rol van de provincie als aandeelhouder en dat advies wordt ingewonnen over hoe die rol het beste kan worden ingevuld, rechtstreeks zoals bij de WMD, getrapd zoals bij GAE of via de provincie Groningen zoals bij Essent.

De heer KLAVER ziet met belangstelling uit naar de volgende editie van De Rode Drent. De PvdA wil de Essent-aandelen niet verkopen en de heer Veenstra heeft via de radio laten weten ook niet uit de WMD te willen stappen; het wachten is nu alleen nog op een standpunt met betrekking tot GAE.

De heer VEENSTRA vond de situatie waarin een gedeputeerde commissaris bij GAE was veel prettiger. De staten konden de gedeputeerde dan aanspreken, ook al kwam er vaak geen antwoord.

De heer KERSTHOLT vraagt de heer Veenstra een paar eigenschappen van professioneel aandeelhouderschap te noemen.

De heer VEENSTRA zegt dat het zijn fractie vooral gaat om de vraag hoe het publieke belang het beste kan worden gediend door rechtstreeks, getrapd of samen met een andere provincie in de RvC te gaan zitten. Dit zijn dingen die de staten best zelf kunnen uitzoeken en misschien zelfs wel los van een stuk van het college.

De heer KERSTHOLT vraagt of de PvdA dan niet vreest voortdurend in een spagaat te zitten. Ook een publieke aandeelhouder moet opkomen voor het bedrijf. Wil de PvdA dan vooral letten op de belangen van het bedrijf of op die van de kiezers?

De heer VEENSTRA zegt te gaan voor de belangen van de inwoners van Drenthe.

De heer MEDEMBLIK vraagt wat de argumenten van de VVD zijn om het publieke belang terzijde te schuiven en te kiezen voor verkoop.

De heer LANGENKAMP zegt het antwoord te weten: winst.

De heer KERSTHOLT zegt dat het niet alleen om winst gaat, maar ook om continuïteit. Bovendien heeft een aandeelhouder invloed op de prijs die de consument moet betalen.

De heer LANGENKAMP vraagt of de VVD dan voor het aan de burger teruggeven van een deel van de winst is, zoals ooit is voorgesteld.

De heer KERSTHOLT zegt daar ogenblikkelijk voor te zijn. Het gebeurt ook al, alleen nu nog via de provincie.

De heer KLAVER wil deze opmerkelijke uitspraak graag genotuleerd hebben.

De heer KERSTHOLT wijst erop dat de provincie aan het eind van het jaar nog een paar miljoen van Essent krijgt.

De heer MEDEMBLIK vindt voor het besluit van de VVD om de aandelen toch maar te verkopen in het voorliggende rapport slechts een magere onderbouwing.

De heer MUNNIKSMASMA zal op basis van deze discussie het verder schrijven aan de notitie, die de staten op korte termijn zullen ontvangen, geïnspireerd ter hand nemen.

Het dividend dat Essent uitkeerde was een aantal jaren geleden bijna nul, maar is in de afgelopen jaren, inclusief de extraatjes, op een essentieel bedrag uitgekomen. Dit dividend wordt gebruikt voor de financiering van de uitvoering van het RSP.

Voor de zomervakantie is uitgerekend dat het bedrag van de verkoop van de aandelen bij een triple A bank meer rente zou opleveren dan het dividend, maar het is de vraag of die rekensom vandaag nog juist is.

Principieel is dat het publieke belang van Essent groter is dan dat van een koekjesfabriek en dat is de reden waarom ook het rijk kiest voor enige vorm van leiding. Maar die leiding kan op verschillende manieren tot uiting komen.

De heer KERSTHOLT vraagt zich af of de heer Munniksma wel weet hoe dividend ontstaat.

De heer MUNNIKSMASMA lijkt het beter de discussie daarover bij het bespreken van de notitie te voeren.

De VOORZITTER stelt vast dat de ideeën inmiddels wel zijn uitgewisseld en dat de discussie aan de hand van de notitie wordt voortgezet.

De heer KLAVER vraagt of die discussie nog voor de zomervakantie kan worden gevoerd.

De heer MUNNIKSMASMA zegt die vraag met een volmondig "ja" te kunnen beantwoorden.

8. Brief van gedeputeerde staten van 17 oktober 2008 over monitoring acties en effecten van de programmalijs Werk, Onderwijs en Kennisinfrastructuur (2003-2007)

De heer BERENDS wijst erop dat de kredietcrisis in het stuk van augustus 2008 nog werd afgedaan met de zin dat de onzekerheid toeneemt.

De twee hoofddoelstellingen, versterking van de economische structuur en reductie van de werkloosheid, zijn gehaald. Er is voor een bedrag aan € 44,3 miljoen aan investeringen uitgelokt en er was een structurele groei van 1.000 banen.

In april 2008 was de werkgelegenheid ten opzichte van april 2007 met 2,4% gegroeid, maar nu wordt een scherpe teruggang van de economische groei in onder meer de industrie en de bouw verwacht. In het kader van de transitie naar een kennis economie hebben de gedeputeerden Bats en Haarsma overleg gevoerd met de kennisinstellingen op het niveau van mbo en hbo. Hoe staat het met de visie die hierover zou worden uitgebracht?

In de begroting 2009 staat nog steeds dat samen met de gemeente Emmen en de Hogeschool Drenthe een visie op het beroepsonderwijs wordt opgesteld, terwijl inmiddels in de kop van Drenthe een andere hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen bezig zijn sensortechnologie van de grond te krijgen. Dit initiatief moet zeker in de volgende begroting worden genoemd, vooral nu GS voor de sensortechnologie € 600.000,-- vrijmaakt. Op dit punt wenst sprekers fractie een harde toezegging. De kwaliteit van de beroepsbevolking is zeker een vestigingsplaatsfactor. Onderwijs en arbeidsmarkt zijn voorwaardenscheppend en moeten daarom integraal worden meegenomen in de discussie over rol en taken.

Het college meldt dat aanbodgerichte projecten in de meerderheid zijn, terwijl onderwijskennisinfrastructuur (OKI) vraaggericht zou moeten zijn. De provincie zou hierbij voor vraagbundeling moeten zorgen.

De provincie wil innovaties blijven stimuleren en dat is prima. Maar onder innovaties vallen ook de ontwikkeling van breedband en glasvezelprojecten. Uitrol van het virtuele loket van Aa en Hunze en de wegwiezer in Gieten zou in dit verband mooi zijn. Gemeenten, banken, belastingdienst en welzijn-instellingen blijven op die manier goed bereikbaar. Op dit punt heeft de provincie een potentieel registrerende rol, want het gaat om de leefbaarheid van het platteland. Het gaat om het creëren van een digitale infrastructuur.

De heer OOSTERLAAK heeft het stuk met belangstelling gelezen. Het is een mooie monitoring met kwalificaties van wat allemaal al is gebeurd. Het gaat nu om de vraag hoe hiermee verder wordt gegaan.

Welke visie heeft het college voor de komende tijd?

Op welke gebieden was het beleid minder succesvol en zijn daar verbeteringen mogelijk?

De heer KERSTHOLT zegt dat uit de monitor die de periode tot en met 2007 bestrijkt, blijkt dat het goed gaat met de Drentse economie. Na de zomer van 2008 is dit iets anders geworden.

Het WOK-programma heeft voldaan als het gaat om werkgelegenheid, investeringen, ondernemerschap en de combinatie met het onderwijs. De jeugdwerkloosheid is nog wel steeds hoog, maar toch wat gedaald. Eigenlijk heeft de scholing van de hele Drentse beroepsbevolking nog steeds alle aandacht nodig. Daarvoor zijn kenniscentra en blijvende steun van de provincie voor OKI en de Drentse onderwijsagenda nodig. Innovatie moet leidend zijn bij de stimulering van de Drentse en noordelijke kenniseconomie. Samenspraak met ondernemers in alle sectoren, dus ook de ondernemers op het platteland, is juist vooral nu, nu de bomen niet meer tot in de hemel groeien, echt nodig. Als dan soms een boom moet wijken, dan moet dat maar, want de economie móet voor het behoud van de werkgelegenheid gestimuleerd worden.

De dialoog tussen Recron, Milieufederatie en Drents Landschap verdient de volle ondersteuning van de provincie.

De inhoud van de bijlagen stemt sprekers fractie tevreden. Het is nu belangrijk hoe in de toekomst verder wordt gegaan.

De programma's ter stimulering van de kenniseconomie hebben veel aanknopingspunten met het succesvolle beleid van de afgelopen jaren. Kennis werkt, Drentse innovatie- en actieprogramma's, Sensor Universe en Natuurlijk Drenthe! zijn van belang. Voor de uitvoering van die programma's is veel geld nodig, geld van Drenthe zelf, geld van ondernemers, maar ook geld van Den Haag en Europa; in totaal gaat het om meer dan € 60 miljoen.

Spreker wenst het college veel succes met de uitvoering van deze projecten, waarbij het op de steun van de VVD kan rekenen.

De elektronische snelwegen in Drenthe zien er goed uit, maar er zijn nog veel elektronische landwegen en ook daarvoor moet geld beschikbaar komen. Kan het college aangeven hoe programma's als de wegwiezer verder geholpen kunnen worden?

De elektronische landwegprojecten moeten de leefbaarheid op het platteland doen toenemen. Ook het onderwijs op het platteland kan van deze projecten profiteren. Bovendien kunnen ambtenaren hierdoor elektronisch met elkaar communiceren, wat weer reistijd bespaart.

Ook de zorg- en verzorgingsstructuren hebben baat bij de elektronische snel- en landwegen, want die kunnen gebruikt worden als aanvulling op de fysieke, menselijke infrastructuur. Het college moet daarom de aanleg en het gebruik van de elektronische landwegen stimuleren en, zo nodig, financieren. Op welke wijze is het college daartoe bereid?

Ook de projecten in Aa en Hunze, De Wolden, Emmen en Hoogeveen hebben nog enige vorm van ondersteuning nodig. Zonder het uitgangspunt "vraaggericht" te verlaten, wil spreker dat het college aanbiedt te coördineren.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de werkgroep Treant, het stoppen van het project Dodo en de ontwikkeling van de Drenthe-ringen, ringen die voor de ontwikkeling van zowel elektronische snel- als landwegen onontbeerlijk zijn?

Voor de elektronische landwegen is parkmanagement op industrieterreinen van essentieel belang. De laatste tijd wordt hier weinig over gehoord. Wanneer verschijnt de nota die voor inzicht moet zorgen in parkmanagement op industrieterreinen?

De heer LANGENKAMP vindt het een aardig goed rapport, maar is benieuwd of er inmiddels lessen zijn geleerd die in de nieuwe situatie van een recessie kunnen worden toegepast.

Uit de monitor blijkt duidelijk welk resultaat het geld voor ID-banen heeft gehad. Bij het indienen van de motie hierover kreeg GroenLinks de kritiek dat het om werk voor twee jaar zou gaan en dat de mensen daarna weer werkloos zouden zijn. Zijn die mensen aan het werk gebleven of misschien zelf doorgestroomd? Is het ook mogelijk om in de toekomst weer een stimuleringsregeling gesubsidieerde arbeid in te stellen en hoe denken de andere fracties hierover? De stimuleringsregeling is een middel gebleken om heel rechtstreeks en heel concreet mensen aan werk te helpen. Zo'n 600 Drenten hebben op deze manier een baan gekregen die niet via de reguliere wegen beschikbaar kwam, maar die toch het cement van de samenleving bleek te zijn.

De heer WENDT stelt vast dat de doelen nagenoeg volledig zijn gehaald: 1.300 structurele en 1.100 tijdelijke banen.

Het belangrijkste is natuurlijk wat uit dit rapport geleerd kan worden.

Het economisch herstel kwam in Drenthe later, namelijk in 2007, dan in de rest van Nederland. Heeft dat herstel zich daarna voortgezet en gaat Drenthe ook later pas de gevolgen van de recessie merken?

Vanwege de recessie van zes jaar geleden liep de uitgifte van bedrijventerreinen terug en gevreesd moet worden dat dit nu opnieuw zal gebeuren.

De heer DE JONG zegt dat zijn fractie hartstikke blij is met deze monitoring. Het is een helder verhaal dat genoeg informatie bevat om een statenlid een redelijk beeld te laten krijgen van hetgeen is gebeurd.

Er is in totaal een bedrag van € 15,6 miljoen aan WOK-middelen beschikbaar gesteld, wat uiteindelijk 1.300 structurele arbeidsplaatsen heeft opgeleverd plus 1.100 manjaren aan incidentele arbeid. Per werkplek is dus tussen de € 12.000,- en € 13.000,- uitgegeven, terwijl in SNN-verband soms wel € 50.000,- nodig is om een werkplek te scheppen. Dat roept de reactie op maar meer de Drentse lijn te volgen. Het zou goed zijn nog eens in groter verband te kijken naar hoe de Drentse economie gesteund kan worden.

Het Dodo-project was zeer innovatief en liep als een tierelier, maar daar wordt niet opnieuw WOK-geld ingestoken. Het lijkt het CDA goed te zoeken naar een manier om met dit project door te gaan, omdat het op een heel efficiënte manier de werkgelegenheid steunt.

Op pagina 13 wordt in tabel 1 melding gemaakt van 210 arbeidsplaatsen voor voorwaardenscheppend beleid. Kan het college uitleggen wat die mensen de hele dag doen?

De heer BATS dankt de commissie voor de positieve benadering van het rapport en het vorige college voor de uitvoering van de in het rapport genoemde projecten.

Het college heeft toegezegd in het kader van het Masterplan Onderwijs in Drenthe op korte termijn met een notitie te komen. Die notitie passeert na enige vertraging volgende week het college, want het bedrijf dat het onderzoek zou doen, heeft vanwege enkele problemen de portefeuille teruggegeven.

Wat in de monitoring nog Hogeschool Drenthe wordt genoemd heet inmiddels Stenden University. Met de informatie die in de afgelopen periode is vergaard, zal het college samen met Stenden University, de Hanzehogeschool en de andere actoren een programma uitwerken – de staten ontvangen dit nog voor het eind van dit jaar – waarin het college zijn visie neerlegt, de problematiek duidt en aangeeft wat het als de beleidsverantwoordelijkheid van de provincie ziet.

De heer BERENDS vraagt waarom na de begrotingsbehandeling toch nog die oude passage is gehandhaafd. Die passage moet er een volgende keer echt uit.

De heer BATS erkent dit. Er zijn, behalve de onderwijsinstellingen, veel actoren die zich bezighouden met onderwijs. Het kan het college ook niet zoveel schelen wie het onderwijs in Drenthe verzorgt, als het maar initieel en toegepast wetenschappelijk onderwijs is en fundamenteel onderzoek. Het gaat erom dat vanuit het onderwijsperspectief en vanuit de Lissabon-agenda wordt bekeken wat in Drenthe nodig is. Kennis en innovatie is een van de grote drijvers voor dit college.

Wat voorligt is de evaluatie van WOK I en eigenlijk is er geen WOK II. In het collegeprogramma en in het coalitieakkoord staan uitgangspunten die voortkomen uit de evaluatie van WOK, maar andere uitgangspunten van het WOK zijn in het collegeprogramma niet terug te vinden, bijvoorbeeld de ontwikkeling van breedband in Drenthe. Uit de evaluatie van de WOK-programmalijn blijkt dat de doelstelling op dit punt volledig is gehaald. Dat neemt niet weg dat nog wel verbindingen worden gezocht met ICT-programma's. ICT is niet meer als een eigenstandig programma opgenomen in het collegeprogramma, want wat is gedaan, hoeft niet nogmaals te worden gedaan. Maar het college heeft een open mind en een open oor voor projecten die de pieken raken.

Dankzij de provincie is de wethouder ICT van Aa en Hunze een belangrijk trekker in een Europees forum, met de opdracht voor heel Drenthe op te treden. Bij de club waarin hij participeert zijn 37 landen aangesloten, zowel landen die tot de EU horen als landen daarbuiten en vooral bij de nieuwe landen zijn er veel die op ICT-gebied voorlopen op de oude Europese landen. Spreker zegt toe bereid te zijn te bekijken waar gemeenten op dit moment mee bezig zijn en de wethouder Aa en Hunze nogmaals te wijzen op de boodschap waarmee hij naar Brussel is gestuurd.

De heer BERENDS vraagt of deze uitspraak van de gedeputeerde betekent dat de staten hierover vroeg of laat - maar liever vroeg – een notitie tegemoet kunnen zien over hoe het college dit punt denkt op te pakken.

De heer BATS denkt dat dit de juiste vorm is, mede omdat het college heeft besloten niet met een WOK II te komen.

In het college- en coalitieprogramma is een aantal uitgangspunten vastgelegd. Daarnaast heeft de provincie een discussie te voeren over rol en taken en de verdeling hiervan tussen lokale en regionale overheid. Bepalen wat de provincie wel of niet moet doen, kan dan alleen op basis van een goed onderbouwde notitie over hoe het college in de toekomst met ICT om wil gaan.

Als de staten vanuit hun expertise denken dat ICT op bepaalde terreinen de pieken raakt, dan moet het college daarop natuurlijk inspringen als dat bij de rol van de provincie hoort. Het college komt met een notitie waarin uiteengezet wordt hoe het daarmee denkt om te gaan.

De vragen van de SP hoe er verder mee omgegaan wordt en wat de provincie in de toekomst gaat doen, meent spreker al beantwoord te hebben door met name te wijzen op de punten die in het collegeprogramma staan. Maar het collegeprogramma is in 2007 geschreven en de afronding van dit programma zal begin 2009 zijn. Bij het schrijven van het collegeprogramma was nog niet alles bekend. Het college zal heel goed op de bevindingen letten en daarna bezien wat het à la carte met de staten wil bediscussiëren.

Spreker moet de heer Oosterlaak ernstig teleurstellen als het om de missers gaat. Wat in de monitoring staat, is de waarheid van het college en de werkelijkheid van het college is als het om dit pro-

gramma gaat, positief. Het gaat om een evaluatie van de uitvoering van het beleid door het vorige college. Dit college heeft er objectief naar gekeken.

Het college probeert altijd de doelen zoveel mogelijk SMART te formuleren. Wat in de monitoring staat, is wat in de aangegeven periode is bereikt. Dat blijft op een aantal fronten wel een inschatting, omdat de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de stuwendheid niet een op een teruggerekend kunnen worden naar alleen het beleid. Er zijn namelijk ook exogene factoren als het rijk, de kredietcrisis, enzovoort. De valkuil van het rapport is dat alles keurig lijkt afgedekt in afrekenbare doelen, maar dat altijd gezegd kan worden dat iets ook veroorzaakt kan zijn door andere factoren. Dat is de kwetsbaarheid van de monitoring.

Dit college zal heel goed kijken wat de markt oppakt en al heeft opgepakt. Met name bij breedband heeft de markt de rol van de overheid heel snel overgenomen. Uiteraard heeft de provincie nog wel een rol als het gaat om coördinatie, stuwendheid en regie – die dingen zitten de provincie ook in de genen – maar als geen verdere actie van de provincie nodig is, zal het college niet gaan sleuren, tenzij er pieken naar voren komen die heel goed passen bij nieuwe ICT.

In het collegeprogramma is heel uitdrukkelijk niet voor het scheppen van ID-banen gekozen. Het is bovendien de vraag of het nog wel bij de rol van de provincie past om in de Sociale Agenda een nieuw ID-banenproject te lanceren. Het college is van mening dit niet te moeten doen, omdat dit – ongeacht hoe over ID-banen wordt gedacht – meer past in het beleid van lokale overheden. Het staat de staten uiteraard vrij zelf met initiatieven te komen, maar het college neemt die vooralsnog niet.

De heer LANGENKAMP vraagt waarom het college zich in zijn argumentatie beperkt tot de sociale invalshoek. Het is immers ook een onderdeel van WOK en het gaat om economie.

De heer BATS vindt dit een kwestie van politieke definitie. Spreker had begrepen dat de heer Langenkamp vooral doelde op de sociale kant. Maar het college komt niet met voorstellen voor dit type banen.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de ID-banen voortkwamen uit de Stimuleringsregeling gesubsidieerde arbeid en dus niets met een sociale insteek te maken hadden. Het ging er puur om mensen aan werk te helpen.

De heer BATS merkt op dat de heer Langenkamp daarbij onder andere de term “cement” gebruikte, een term die wel degelijk met de Sociale Agenda te maken heeft. Het college heeft hierover bij het vaststellen van het collegeprogramma wel gesproken, maar heeft besloten zich op de Lissabon-agenda te richten.

Na twee jaar was nog zo'n 80% van de ID'ers aan het werk, maar het is spreker niet bekend in welke vorm, met welke inhoud en met welk type extra programma's.

Spreker zal de vraag van de heer De Jong over wat de arbeidsplaatsen in het voorwaardenscheppend beleid inhoud, schriftelijk beantwoorden.

TWEEDE TERMIJN

De heer KERSTHOLT heeft zo langzamerhand het gevoel dat “Amen is geen Amsterdam” een alibi is om iets niet te hoeven doen. Amen en de Lissabon-agenda mogen niet steeds genoemd worden om iets niet te doen, want juist de Lissabon-agenda is bedoeld om via applicaties het gebruik van glasvezelnetwerken te stimuleren.

Spreker krijgt nog graag een reactie op zijn vragen over Treant, Dodo en Drenthe-ringen. Vindt de gedeputeerde het nog wel zijn taak om op dit gebied stimulerend op te treden? Hij zou in ieder geval in overleg kunnen gaan met de werkgroepen.

De heer LANGENKAMP is blij dat 80% van de mensen die een ID-baan kregen, nog aan het werk is, terwijl bij de aanvang van het project de overheersende gedachte was dat het na twee jaar wel zou zijn afgelopen. De impuls heeft dus echt gewerkt. Van alle gecreëerde banen kwam 40% via een ID-banenproject tot stand.

Als de arbeidsmarkt snel verslechtert zijn de mensen in ondersteunende functies de eersten die hun baan verliezen. De gesubsidieerde arbeidsplaatsen zorgden voor de helft van het succes van het WOK-verhaal en het is ontzaglijk jammer dit nu los te laten. Bovendien passen deze banen goed in alle sociale allianties, die de provincie met de gemeenten wil sluiten.

De heer BERENDS zegt dat zijn fractie buitengewoon positief tegenover de ID-banen staat, al is het maar om de competenties van de mensen bij te houden. Als het maar enigszins mogelijk is mensen uit de kaartenbakken te houden, moet dat gedaan worden. Maar ook gemeenten zijn hierbij aan zet, want daar zitten de werkzoekenden in de bakken.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat het altijd al een samenspel tussen provincie en gemeenten was. De gemeenten hebben er ook het meeste geld ingestoken, want met het bedrag van € 1 miljoen van de provincie hadden nooit 400 banen gerealiseerd kunnen worden.

De heer DE JONG vindt het uitgangspunt dat iedereen aan het werk moet hartstikke goed, maar het gaat ook om het bedrag dat de maatschappij daarvoor over heeft. De ID-banen hebben € 12.000,- per stuk gekost.

Zijn voorstel is ook eens te bekijken wat uitvoering van de grote SNN-projecten hebben gekost en dan te kiezen waar het geld ingezet gaat worden. Er zal altijd op basis van feiten en cijfers een afweging moeten worden gemaakt.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de ID-banen de provincie uiteindelijk slechts tweemaal vijf ton hebben gekost.

De heer DE JONG zegt in de vorige statenperiode een vergadering te hebben gemist en dat juist in die vergadering het voorstel over de ID-banen met één stem verschil werd aangenomen. Natuurlijk is hij blij voor de mensen die hierdoor aan het werk zijn gekomen, maar het gaat in PS natuurlijk wel om de vraag hoe heel Drenthe kan worden geholpen.

Met het geld dat nu beschikbaar is, moet slim geopereerd worden. Het lijkt spreker daarom goed dat het college voor de volgende commissievergadering met cijfers komt, waarna er heel snel een besluit kan worden genomen .

De heer OOSTERLAAK wijst erop dat het collegeprogramma is geschreven in een tijd, waarin er nog geen sprake was van een recessie. De situatie is nu anders en dus moet er anders gehandeld worden.

Gesubsidieerde arbeid kan zeker in tijden van recessie een goed middel zijn en wat de SP betreft ontvangen de werknemers met zo'n baan een volwaardig loon.

De heer BATS erkent dat de provincie wel degelijk moet stimuleren, maar dat het de vraag is of de provincie wel álles moet doen.

Wat voorligt is de evaluatie van een programma uit de afgelopen periode. Het is niet zo dat wat hierna gebeurt, van dit programma is afgeleid of dat er überhaupt niets meer gebeurt.

In Kennis wérkt, de nota die de staten begin 2008 hebben besproken, staan heel goede dingen, die onder meer een vervolg zijn op WOK. In Kennis wérkt is de startpositie aangegeven van waaruit verder gewerkt gaat worden.

Bij de ID-banen was provincie een kleine aanjager van iets wat de gemeenten uiteindelijk moesten doen. Er zullen nu dus ook gemeenten zijn die laten weten het fijn te vinden als de provincie meebetaalt, maar dat het wel hún beleid is. De provincie is wel heel uitdrukkelijk in overleg met Noordenveld, Emmen en de projectdirectie van het ministerie van SZW om Emmen als voorbeeldregio voor Nederland te laten acteren. Dat gebeurt met cofinanciering van rijk en provincie en een bijdrage van de gemeente Emmen. Iets dergelijk stelt het college zich voor met betrekking tot de Zuidwesthoek nu VION daar vertrekt. Het college zit dus niet stil, maar heeft wel een aantal keuzes gemaakt, waarvoor onder meer het document Kennis werkt als basis heeft gediend. Het college gelooft in de stuwendheid voor heel Drenthe en niet alleen voor een categorie.

De staten kunnen agenderen wat zij willen en uiteindelijk bepalen zij wat er gebeurt, maar de middelen zijn beperkt en het college heeft een keuze gemaakt, waarin vooralsnog geen ID-banen passen.

De heer LANGENKAMP heeft het gevoel dat hij hierover een motie in moet dienen.

Waarom noemt de heer Bats bij de ID-banen alleen het onderwijs, die banen zijn toch in alle sectoren mogelijk? In Emmen werken ID'ers bijvoorbeeld in de plantsoenen.

De heer BATS zegt helemaal niet over het onderwijs gesproken te hebben. Maar of dat in het onderwijs is, of in de plantsoenen, vooralsnog moeten de gemeenten het zelf doen. Het college heeft een andere propositie als het gaat om de stuwendheid voor Drenthe en daar passen de ID-banen niet in.

De VOORZITTER constateert dat is toegezegd dat wordt teruggekomen op het virtuele loket als er meer duidelijkheid is vanuit Aa en Hunze en dat de vraag over het voorwaardenscheppend beleid nog wordt beantwoord.

Voor het overige stemt de commissie in met de evaluatie en geeft zij het college wat gedachten mee voor het vervolg.

De heer BATS zegt inmiddels een antwoord aangereikt te hebben gekregen met betrekking tot het voorwaardenscheppend beleid.

De revitalisering van bedrijventerreinen of het aanleggen van infrastructuur kan bijdragen aan het creëren van de juiste omstandigheden waaronder marktpartijen zelf aan de slag kunnen. Dat wordt bedoeld met voorwaardenscheppend beleid in de tabel op pagina 13.

9. Statenstuk 2008-357, Wijziging verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden

De heer OOSTERLAAK zegt dat zijn fractie niet voor het plan is om sommige mensen meer te betalen voor hun aanwezigheid.

De heer BOER heeft uit het stuk niet opgemaakt dat dit de bedoeling is. Het gaat gewoon om een technische wijziging van een oud artikel. Omdat er wel eens een commissie bij komt, is besloten tot deze wijziging.

Mevrouw KLIP wijst erop dat ook volgens het nu geldende reglement de voorzitters een verschillende beloning kunnen krijgen. Er komen nu speciale commissies als die voor het ILG en Natuur en Welzijn. Het voorstel is dus niet extravagant veel geld te gaan uitkeren, maar binnen de geldende marges de beslissing over de vergoeding aan GS over te laten. Dit voorkomt dat voor iedere nieuwe commissievoorzitter een nieuw statenstuk moet worden gemaakt.

De heer OOSTERLAAK meent dat de beslissing toch aan de staten moet worden overgelaten. Zijn fractie blijft erbij dat alle commissieleden een gelijke vergoeding moeten krijgen.

De VOORZITTER vraagt of de SP dit stuk in de statenvergadering wil bespreken.

De heer OOSTERLAAK wil dan graag de gelegenheid hebben voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de status van het stuk dan A kan blijven.

De VOORZITTER zegt de regel te hanteren dat wanneer een van de fracties meldt niet met een stuk te kunnen instemmen, dat stuk de B-status krijgt. Pas in de statenvergadering kan een stemverklaring worden afgelegd.

De heer LANGENKAMP wijst erop dat de heer Oosterlaak daar genoeg mee neemt.

De VOORZITTER blijf voor de formele weg kiezen: het wordt een B-stuk.

(De vergadering wordt voor enige tijd geschorst en daarna hervat.
Mevrouw Klip en de heer Veenstra verlaten de vergadering.)

10. Statenstuk 2008-356: Wijziging Reglementen van orde als gevolg van videonotulering

De VOORZITTER wijst erop dat ook al van deze vergadering een videoverslag wordt gemaakt. Dit verslag komt in het archief.

De heer VAN DE BOER stemt in met de wijziging van de reglementen.
Hij wil vastgelegd hebben dat geluid en beeld niet synchroon lopen, wat wel voor enige verwarring zorgt.

De heer BERENDS zegt dat ook zijn fractie instemt met de voorgestelde wijziging. Hij beschouwt de uitzending via internet als een van de vruchten van de werkgroep-communicatie.
Spreker gaat er wel van uit dat aan de bepalingen van de Archiefwet wordt voldaan.
Het aantal decibellen dat via het systeem over sprekers fractie wordt uitgestort doet denken aan die onder een haardroger. Kan hier enige aandacht aan worden besteed?

De heer LANGENKAMP zal deze opmerkingen in het Presidium inbrengen.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DE BOER vraagt wanneer dan het antwoord komt.

De heer BERENDS dringt op aan op serieuze aandacht voor het door hem genoemde probleem.

De VOORZITTER zal er persoonlijk op toezien dat deze punten in het Presidium besproken worden.
Hij constateert dat het een A-stuk kan blijven.

11. Brief van gedeputeerde staten van 19 november 2008 over de voortgang uitwerking Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn

De heer DE JONG dankt het college voor de brief.

Omdat de presentatie van hedenochtend over het RSP pas een week geleden is aangekondigd, kon alleen hij namens zijn fractie aanwezig zijn. Daarom dringt hij erop aan dergelijke bijeenkomsten eerder aan te kondigen.

Spreker verzoekt het college op zeer korte termijn duidelijk te maken hoe de projecten er concreet uitzien. Het gaat uiteindelijk wel om honderden miljoenen euro's en de staten moeten toch de gelegenheid hebben zich daarin te verdiepen.

Kan het college aangeven welke afspraken met andere partijen al rots- en nagelvast zijn, inclusief handtekeningen? Uit de brief blijkt niet duidelijk wat vandaag, wat de komende weken en wat zal in het statenstuk definitief zal zijn en wat daarna komt.

Waar zegt de provincie Drenthe straks nou precies "ja" of "nee" tegen?

In tabel 1 op pagina 1 van de bijlage wordt € 50 miljoen als provinciale bijdrage genoemd, terwijl in plaatje 21 van de presentatie een bedrag van € 90 miljoen staat. De provincie moet dan wel het bedrag van € 13 miljoen voor de cofinanciering IGO-Assen en € 12 miljoen voor de cofinanciering van de spoorlijn ophoesten, maar dan is er nog altijd een gat tussen het bedrag van € 90 miljoen en dat van € 50 miljoen. Daarom is het zaak voor de volgende commissievergadering alle bedragen op een rij te hebben.

In de Voorjaarsnota wordt bij het bedrag van € 90 miljoen een periode van 13 jaar genoemd, gerekend vanaf 2008; dit bedrag moet komen uit de jaarlijkse Essent-gelden van € 6,7 miljoen.

Het zwaartepunt van de uitvoering start in 2010 en daarom moet eigenlijk worden uitgegaan van een periode van 10 jaar. Waar haalt de provincie straks per jaar € 9 miljoen vandaan?

Krijgen de staten al op 5 februari een statenstuk ter behandeling voorgelegd, of wordt het pas later?

De heer MEDEMBLIK zegt dat de extra aandacht voor Zuidoost-Drenthe de hartelijke instemming van zijn fractie heeft.

In Zuidwest-Drenthe staat een groot aantal projecten op de rails, waarvan sommige inmiddels al gerealiseerd zijn. Het is daarom begrijpelijk dat voor die regio wat minder RSP-geld wordt ingezet.

Net als het CDA is de sprekers fractie benieuwd naar de hardheid van de cofinancieringsafspraken. Spreker wijst erop dat wanneer het aan Emmen en Coevorden toebedeelde bedrag van € 18 miljoen een risico blijkt te zijn, het totale bedrag voor de provincie al snel hoger wordt dan € 90 miljoen. RSP-plus is een prachtige ambitie, maar wat is precies de achterliggende gedachte hiervan?

De heer LANGENKAMP merkt op dat het college in Assen en Emmen wil beginnen, omdat daar in verband met de recessie een eerste slag te maken is, maar dat dit, de brief lezend, meteen ook de laatste slag zal zijn, want voor Hoogeveen en Meppel zijn in het RSP nog geen projecten opgenomen. Hadden die gemeenten ook voor de langere termijn geen lijstjes, ook niet voor het REP-pakket? Zijn de voordelen van de Hanzelijn voor Meppel misschien zo groot dat niets extra's nodig is?

Het RSP is vooral gericht op verbetering van de bereikbaarheid en de economische structuur van de grote steden - is dat omdat daar het meeste te bereiken is? - maar hoe zit het met de bereikbaarheid van en de werkgelegenheid in de andere zeven gemeenten en op het platteland?

Kan het college ongeveer aangeven waar de spoorlijn na de bochtverruiming en de eventuele verplaatsing van het station Hoogeveen komt te lopen? Is dat ten oosten of ten westen van de A28? Het lijkt spreker onwaarschijnlijk dat met een bedrag van € 10 miljoen 10 minuten tijdswinst kan worden bereikt.

Een bochtafsnijding bij Meppel levert veel meer tijdswinst op en in het verleden was daarbij ook een tracé door het Reestdal in beeld. Kan het college de verzekering geven dat zo'n tracé echt uitgesloten is?

De heer UDDING complimenteert het college met de informerende brief, waarin die situatie van dit moment heel goed op een rij is gezet.

Hoe hard zijn de bij de specifieke projecten genoemde bedragen inmiddels? Zijn ook afspraken gemaakt over wat te doen staat bij eventuele overschrijdingen gaande de rit?

Ook de VVD hecht eraan over de voorliggende plannen begin volgend jaar na een kaderstellende discussie besluiten te nemen, maar daarvoor hebben de staten wel een geactualiseerd overzicht nodig van de dekking van de financiering van de provinciale bijdragen.

Bij cofinanciering door derden gaat het meestal om gemeenten, maar soms ook om heel andere partijen. Het is zaak dat bij het ingaan van trajecten op voorhand duidelijk is dat ook de financiële bijdrage van die partijen zeker gesteld is. Voor de verplaatsing van het dierenpark in Emmen is een investering van € 170 miljoen nodig, waarvan de gemeente € 65 miljoen voor haar rekening neemt. Vooral omdat het om het centrum van Emmen gaat, is het van belang dat de rest van het geld van tevoren is zeker gesteld.

Mevrouw DEKKER constateert dat de verdeling van de gelden voor de concrete projecten bereikbaarheid al redelijk duidelijk is en dat ook al redelijk bekend is wie wat waarvoor gaat betalen. Het heeft haar fractie overigens wel behoorlijk wat moeite gekost die informatie uit de brief te halen. Een excel-sheet zou in dit geval handig zijn geweest. Kan zo'n sheet voor de volgende commissievergadering alsnog aangeleverd worden? Dan is meteen duidelijk wat wordt betaald door Assen, het rijk, het SNN en de marktpartijen voor de FlorijnAs, over welke gelden nog onderhandeld moet worden en welke bedragen zijn zeker gesteld.

De SP is blij dat de staten het meerjarenperspectief voor het RSP voorgelegd krijgen, maar als dit pas bij de Voorjaarsnota 2009 gebeurt, betekent dit dat dit meerjarenperspectief pas na februari beschikbaar is. Kan het college duidelijkheid over het moment geven?

Over het deel van het REP in het Mobiliteitsfonds bestaat nog veel onzekerheid. Volgens het convenant zal het rijk in ieder geval geen bijdrage leveren aan nieuwe projecten en dus zal er voor een bedrag van zo'n € 800 miljoen voor Assen nog flink globblyd moeten worden. Hoeveel ruimte hebben de andere gemeenten dan nog om projecten gehonoreerd te krijgen?

De SP ziet nog heel wat beren op de weg, beren die de komende tijd afgeschoten kunnen worden door heldere en tijdige communicatie met raden en staten.

Een van die beren is dat projecten altijd duurder worden dan was gepland. Wie draait dan voor de kosten op? Gemeenten hebben het geld niet omdat zij steeds meer sociale taken krijgen toebedeeld, die zij goed willen uitvoeren. Uitvoering van grote infrastructurele projecten mag niet ten koste gaan van die gemeentelijke taken.

De andere beer is de kredietcrisis. GS willen om de economie te stimuleren de uitvoering van plannen naar voren halen. De SP stemt daarmee in, mits er, als blijkt dat het allemaal niet haalbaar en betaalbaar is, snel richting betrokkenen wordt gecommuniceerd. De cofinancieringsopdracht voor kennisinstellingen en marktpartijen is inmiddels ook een behoorlijke risicofactor. Gaan de gemeenten op dit terrein werken met een soort van baatbelasting?

Indien de bijdrage aan het RSP vanwege een lage waarde van de aandelen in Essent niet betaald kan worden, is overleg mogelijk, maar is in ieder geval geen extra bijdrage van het rijk te verwachten, zo staat het in het convenant. Hoe komt de provincie onder haar betalingsverplichting uit als zij helemaal geen aandelen meer heeft?

De SP is erg benieuwd naar de projecten die de staten voorgelegd krijgen en pleit voor het opnemen van een project dat in 2020 alle daken in Assen van een zonnepaneel zijn voorzien.

De heer HUIZING zegt aan alle vragen over het geld nog slechts een te willen toevoegen. Komt de provincie niet in de knel wanneer het buiten dit RSP om zaken moet financieren die ook heel erg nodig zijn, met name als het om de sociale kant van de samenleving gaat?

Spreker vindt dat de brief in combinatie met de uitleg van hedenochtend en de tijdens die bijeenkomst uitgereikte stukken, redelijk goede, maar overigens geen complete informatie bevat.

In de brief wordt verwezen naar het afgesloten convenant, waarbij er ook aandacht zou zijn voor de stimulering van de ruimtelijk-economische structuur. De projecten die nu al voor bijvoorbeeld Emmen zijn uitgewerkt, duiden op een hoog ambitieniveau. De projecten zijn toekomstgericht en dan hoeven niet alle daken voorzien te worden van zonnepanelen, maar het is wel zaak zoveel mogelijk zonne-energie toe te passen.

De ambities in Assen zijn hoog. Hetzelfde geldt voor Emmen, dat de omschakeling van werkstad naar kennisstad wil maken. Met de daarvoor gekozen samenwerking stemt de PvdA in.

De heer BATS zal samen met de plaatsvervangend waarnemend gedeputeerde van financiën trachten alle vragen te beantwoorden.

Spreker beseft heel goed dat deze complexe materie, die voor het zomerreces tot een climax kwam, voor velen moeilijk is te duiden. De brief van het college is conform de toezegging in november verschenen.

De informatie van vanochtend werd door het college nodig geacht om de staten uiteindelijk tot een goede besluitvorming te laten komen.

De heer DE JONG vond de gegeven informatie zeer verhelderend, maar kan, omdat zijn fractie pas vanavond vergadert, op dit moment de mening van zijn fractie nog niet geven.

De heer BATS wijst erop dat gekozen kan worden voor een nadere behandeling in de commissie in januari en besluitvorming in de staten in februari, maar het lijkt hem wijs de staten eerst van alle gevraagde informatie te voorzien met excel-sheets en andere overzichten. De staten weten dan wat de provincie en wat de gemeenten bijdragen. Het college stelt voor het hele pakket in februari in de commissie en vervolgens in maart in de staten te behandelen. Hierbij moet er overigens nog wel rekening mee worden gehouden, dat Emmen op het gebied van de besluitvorming nog een stap verder moet zetten.

De heer KERSTHOLT wijst erop dat de besluitvorming in Emmen nog in december moet plaatsvinden. Kunnen de staten, omdat Emmen al toezeggingen van het college heeft gehad, of daarvan is uitgegaan, daarna in maart alleen nog maar “ja” zeggen?

De VOORZITTER verzoekt de commissie haar vragen voor de tweede termijn te bewaren.

De heer BATS zegt het antwoord op die vraag tot februari te bewaren als de commissie discussieert aan de hand van de nog komende schriftelijke informatie.

Een aantal zaken ligt al rots- en nagelvast.

Mevrouw Dekker bracht het bedrag van € 800 miljoen in relatie met het Mobiliteitsfonds, vervolgens legde zij een link met Assen en daarna met de taakstelling van de provincie. Het ligt allemaal wel een tikkeltje anders.

Mevrouw DEKKER zegt dat wat zij hierover zei, neerkwam op dat er voor dat bedrag nog flink gelobbyd moet worden en dat zij verder geen enkele relatie heeft gelegd met het REP of het Mobiliteitsfonds.

De heer BATS merkt op dat het college de komende tijd in plaats van over projecten liever met de staten over programma's wil spreken.

Voor zover het om Assen gaat ligt de zaak rots- en nagelvast. Rijk, provincie en gemeente hebben zich gebonden aan de uitvoering van een project waarvoor het rijk in beginsel € 220 miljoen heeft vrijgemaakt en de afspraak is gemaakt dat geprobeerd zal worden het voor € 201 miljoen te doen. Voor dat project geldt zowel voor de gemeente als voor de provincie een vaste cofinancieringscomponent.

Met het Mobiliteitsfonds is het allemaal wat ingewikkelder. In dat fonds is het wegwerken van de overtekening terug te vinden, want er zijn meer ambities neergelegd dan die welke met het beschikbare geld kunnen worden uitgevoerd en daarnaast is er het voorstel van de provincie voor cofinanciering van de ontwikkeling van Emmen en het project spoorlijn, welk project is onderverdeeld in de binnenstedelijke ontwikkeling van Coevorden en de ontwikkeling van de spoorlijn zelf. Staten en college zullen hetzelfde van deze programma's moeten vinden omdat alle partijen hierover moeten besluiten maar daarbij niet op elkaar kunnen gaan zitten wachten. Het college bindt zich in de voorliggende brief aan de toezegging, maar wel onder voorbehoud van instemming van de staten, net zoals dit is gedaan bij de vaststelling van het akkoord met het rijk.

Spreker stelt voor, in het geval de heer Munniksma niet op dit punt ingaat, de commissie schriftelijk te informeren over de precieze duiding van het in de sheets genoemde bedrag van € 90 miljoen.

Het college probeert vanuit een aantal agenda's de programma's naar voren te halen, zodat het zwaartepunt in 2010 komt te liggen. Maar de realiteit is dat de provincie een aantal zaken niet helemaal in de hand heeft. In de planvormingsfase kan vertraging optreden, maar de regio moet met het rijk wel afspraken maken over de kasritmes. Het college wil begin volgend jaar met voorstellen bij de staten komen over wanneer het geld wordt weggezet en waar dit geld vandaan komt.

Het college wil zeker met het project Assen snel aan de slag, ook al om te voorkomen dat het rijk de jaarverdeling gaat maken, waarmee alsnog vertraging optreedt. De minister is inmiddels gevraagd de eerste schop in de grond te steken.

RSP plus heeft te maken met de programma's klimaat en energie en pMJP. Voor Emmen is hierop wat concreet ingegaan, omdat dit van belang was voor de cofinanciering door Emmen en de andere partijen: kennisinstellingen en marktpartijen. Met Assen is hierover nog niet onderhandeld. Het college wil vanuit zijn ambitie voor de stedelijke gebieden en zijn programma's zo snel mogelijk voor alle betrokken partijen duidelijkheid scheppen. RSP plus is eigenlijk de ambitie van het college. Een van de onderdelen hiervan zijn de mobiliteitsconvenanten met de gemeenten.

Bij de vaststelling van het akkoord met het rijk kwam ook het REP aan de orde en daarin zijn met name Assen en Emmen genoemd, wat overigens niet wegneemt dat als het om Hoogeveen en Meppel gaat, geïnvesteerd blijft worden in de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking om te komen tot programma's voor de sociaal-economische ontwikkeling van die regio. Het Zuidas-onderzoek is daarvan een voorbeeld.

Op basis van de onderhandelingen met het rijk en de programma's die door zowel EZ als VW zijn vrijgegeven gelden voor de stedelijke gebieden enkele beperkingen, die niet voor de plattelandsgebieden gelden. Echter, de ontwikkelingen van het platteland gaan een op een samen met de ontwikkeling van de steden. Immers, wat voor de stad goed is, is in wezen ook goed voor het platteland. Dat geldt voor het hele regiovisiegebied waartoe De Wolden hoort maar ook voor de veenkoloniën.

De bochtverruiming bij Hoogeveen is aan de westkant gedacht. Geprobeerd wordt het geld dat daarvoor naar aanleiding van een door de Tweede Kamer aangenomen motie geoormerkt is, te combineren met dat voor het stationsgebied. In overleg met ProRail en NS zal bekeken worden hoe slim kan worden gewerkt en misschien is het dan ook slim het bedrag € 4 miljoen voor Beilen ook bij die boogverruiming te betrekken. Iedere minuut tijdwinst op de rails bepaalt het extra aantal slots. Het doel is van twee naar vier intercity's per uur op dat traject te komen en dan is tijdwinst vaak een goedkoper middel dan verdubbeling van het spoor. Het Reestdal moet daarbij buiten schot blijven.

Iedere overschrijding bij de uitvoering van het project voor Assen komt voor rekening van het rijk. De provincie gaat echter niet uit van overschrijding, maar van invorderen.

Voor Emmen en Coevorden ligt het iets genuanceerder, maar in de brief is heel helder verwoord hoe de provincie de samenwerking ziet. Vanuit gezamenlijke uitgangspunten zal met een afgekaderd bedrag aan de slag worden gegaan.

Spreker zegt toe dat de staten de door de SP gevraagde excel-sheets zullen ontvangen. (uitgereikt/toegezonden).

Het meerjarenperspectief zal eerder verschijnen dan bij de Voorjaarsnota 2009. Het college wil de instemming van de staten hebben met de kaderbrief waarin voor meerdere jaren verplichtingen zijn opgenomen, waarna die verplichtingen in de reguliere cyclus van planning en controle worden opgenomen.

In het regionaal mobiliteitsfonds zitten enkele onzekerheden, maar die gelden niet voor de provincie. Overschrijdingen voor Assen komen voor rekening van het rijk en overschrijdingen bij Emmen en Coevorden komen voor rekening van de regievoerende overheid, dus de gemeenten zelf. De provincie voert de regie over de spoorlijn, maar als de aanbesteding duurder uitvalt dan zal tot versobering worden overgegaan.

Zodra zich risico's voordoen, zal het college bij de staten terugkomen.

Het is aan de gemeenten om eventueel over te gaan tot het heffen van baatbelasting.

Het college wil met de staten de politieke discussie voeren over programma's en niet over de projecten, omdat het dit in het dualistische bestel de juiste verdeling vindt.

In het RSP plus wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan klimaat en energie. Daar is geormerkt geld voor.

De heer MUNNIKSMA zegt dat de heer Bats eigenlijk ook al op de financiële kanten van de plannen is ingegaan.

Het college dat zal voor de commissievergadering in februari met een concreet voorstel komen, waarover de staten in maart een besluit kunnen nemen.

Bij de behandeling van de Begroting 2009 heeft het college gezegd zijn stinkende best te zullen doen om de financiering van het hele RSP-programma rond te krijgen en dat daarbij de uitkeringen van Essent zeker nodig zijn. Als Essent hogere dividenden blijft uitkeren als waarvan de provincie bij het opstellen van de begroting uitgaat, dan wordt het natuurlijk wel wat gemakkelijker. Maar desondanks moet de provincie wel alle zeilen bijzetten om de komende jaren de cofinanciering rond te krijgen.

De heer KERSTHOLT wijst erop dat ook wat de dividenden betreft resultaten uit het verleden geen garantie zijn voor de toekomst. Nog onlangs zei het college dat de aandelen van Essent geen cent opbrengen en nu wordt ervan uitgegaan dat de dividenden tot 2020 doorgaan. Is het niet veel beter de aandelen te verkopen en over de opbrengst rente te maken bij een Nederlandse bank?

De heer MUNNIKSMA herinnert zich de tijd dat de rente op deposito's 10% was, maar hij weet ook dat er andere tijden zijn geweest. Er kan wel een rekensom worden gemaakt van wat kan worden binnengehaald bij verkoop van de aandelen en wat via een jaarlijks dividend. Over de verschillende mogelijkheden zal het college voor de zomervakantie van 2009 met een stuk komen. Maar duidelijk is dat Essent een van de belangrijke financiers is van de uitvoering van het RSP, niet alleen in Drenthe maar vooral ook in Groningen.

Mevrouw DEKKER vraagt of er nog andere mogelijkheden zijn om onder het convenant uit te komen dan het laag staan van de aandelen, waardoor de provincie niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen.

De heer MUNNIKSMA zegt dat toen de afspraken over het RSP werden gemaakt, is meegedeeld dat voor de regionale overheden de uitkeringen van de nutsbedrijven een belangrijke financieringsbron zou zijn.

Op dit moment denkt het college nog steeds een waarde te kunnen halen uit die aandelen. Op het moment dat dit niet meer kan, zal het college dit de staten onmiddellijk meedelen, want dan is er sprake van een fors probleem.

De ambitie van alle partijen is om het RSP gerealiseerd te krijgen en als er geen inkomsten meer uit de aandelen komen, zal tot een forse sanering in de plannen moeten worden overgegaan, op welk terrein dan ook.

Het RSP-pakket is een gevolg van het niet doorgaan van de aanleg van een snelle spoorverbinding tussen Groningen en de randstad. De Hanzelijn gaat wel door en ook de aansluiting op de A32 wordt aangepakt.

Emmen bestudeert welke cofinancieringsmiddelen het kan binnenhalen voor zijn projecten. Voor die projecten en ook voor eventuele overschrijdingen is de gemeente zelf verantwoordelijk.

In de aan de orde zijnde brief stelt het college € 40 miljoen beschikbaar voor cofinanciering van die projecten. Dit geld komt in belangrijke mate uit programma's als Klimaat en Energie en pJMP, programma's die bij de provincie al in de pijplijn zitten. Emmen krijgt het geld alleen wanneer het de inhoudelijke component in de plannen handhaaft.

Voor de bereikbaarheid van Emmen wil het college € 30 miljoen van de benodigde € 60 miljoen op tafel leggen. Ook dit bedrag wordt meegenomen in het stuk dat de commissie in februari ter bespreking krijgt voorgelegd.

TWEEDE TERMIJN

De heer DE JONG wijst erop dat veel informatie al beschikbaar is tijdens de commissievergadering van januari. Is het dan niet zinvol daarover dan alvast te spreken? Op deze manier wordt tijdsdruk in februari voorkomen.

Het CDA heeft geijverd voor een spoorboog richting het Europapark, maar zoals het nu lijkt is die niet in het plan opgenomen. Het CDA wil uitzoeken waarom niet en wat hieraan nog gedaan kan worden. Ook daarom is splitsing van de behandeling verstandig. Maar als het college pas op 10 februari de eerste relevante stukken kan aanleveren, wordt het natuurlijk anders, maar loopt het wel het risico dat de staten daarna het college laten wachten omdat er ook tijd moet zijn om de voorstellen in de fractie te bespreken.

In de brief van het college staat nergens de term "rots- en nagelvast". Kan het college aangeven onder welke plannen de handtekening van zowel de colleges van B&W als van het college van GS staan? Als over twee jaar de economie weer aantrekt, stijgen de prijzen. Daarom is het goed om, wanneer de staten in maart een besluit hebben genomen, ook de aannemers uit Fryslân en Groningen meteen in Assen aan het werk te zetten.

De heer VAN DE BOER dankt de heer De Jong voor deze invulling van het begrip marktwerking.

De heer MEDEMBLIK vraagt of hij goed heeft begrepen dat het bij het RSP plus gaat om het aanhaken bij bestaande plannen, waarvoor een eigen geldstroom bestaat.

De heer LANGENKAMP is blij dat de staten nog veel informatie krijgen, maar zijn fractie is nog lang niet zover om in principe akkoord te gaan met de inhoud van de brief.

Vooral de uitspraak dat wat goed is voor de stad, goed is voor het platteland, is spreker te kort door de bocht. Zo verschilt het probleem van het openbaar vervoer op het platteland zeer veel van dat in de stad. Het platteland wordt nu gewoon vergeten.

De heer UDDING krijgt nog graag een antwoord op zijn vraag over de afdekking van cofinanciering door derde partijen. Het voorbeeld van het dierenpark heeft hij niet toevallig gekozen.

Mevrouw DEKKER vaagt wat het nu is: worden de staten nog specifiek over de projecten geïnformeerd of zijn die projecten een zaak van alleen het college.

De heer HUIZING is het met de heer De Jong eens dat de provincies onderling tot afstemming moeten komen als het gaat om de uitvoering van projecten. Voorkomen moet worden dat de provincies elkaars concurrent worden.

De heer BATS zegt dat in de brief staat wat het college van plan is de komende jaren te gaan doen, waarbij de plannen variëren van heel concreet – Assen - tot minder concreet – Meppel. Spreker zal nagaan welke informatie al voor de commissievergadering in januari beschikbaar is. Overigens zal wat in februari niet bij de staten bekend is, in maart niet ter besluitvorming worden voorgelegd. Als bijvoorbeeld dan het plan voor Coevorden op programmaniveau nog niet bekend is, zal het college zich beperken tot de plannen met betrekking tot Assen, Emmen en de grote lijnen. In een later stadium zullen dan in het kader van de RSP plus-variant de plannen voor Coevorden en eventueel Meppel en Hoogeveen aan de staten worden voorgelegd.

De heer DE JONG heeft het gevoel dat het statenstuk dat de staten in maart ter besluitvorming voorgelegd krijgen over een heleboel geld gaat en dat de staten daarbij de prioriteiten van het college zullen volgen. Om daarover een goed besluit te kunnen nemen, moeten de staten redelijk concreet weten of het wel of niet op die manier kan doorgaan. De staten kunnen dan toch niet beslissen dat het plan voor Emmen wel door kan gaan en dat bijvoorbeeld Assen en Coevorden later maar aan bod moeten komen? Zo werkt het toch niet?

De heer BATS heeft de indruk dat het wel zo werkt.

Het college zal de staten de plannen die rijp zijn voor besluitvorming voorleggen. Er zijn majeure projecten bij die op bestuurlijk en ambtelijk niveau een goede discussie vergen. Het college komt niet met voorstellen, waarover de staten met hun kennis geen besluit kunnen nemen.

De programma's voor Assen en in zekere mate ook voor Emmen zijn klaar, want daarover zijn inmiddels bestuurlijke afspraken gemaakt. Die programma's kunnen ter besluitvorming aan de staten worden voorgelegd. Als dan blijkt dat Emmen nog even moet wachten op de plannen voor Coevorden dan worden alleen de concrete zaken aan de staten voorgelegd. Zo zal het de komende jaren met alle programma's gaan. Het college legt de plannen alleen op programmaniveau en niet op projectniveau aan de staten voor. Uiteraard is de informatie over de projecten wel altijd voorhanden.

De heer LANGENKAMP merkt op dat altijd is gepleit voor een integrale benadering. Als nu wordt besloten dat Assen en Emmen zoveel geld krijgen dan blijft er voor de andere gemeenten niets over. Hoe wordt voorkomen dat er straks geen geld meer is voor Hoogeveen, Meppel en Midden-Drenthe?

De heer BATS wijst erop dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de cofinancieringsverplichting waarover met het rijk afspraken zijn gemaakt en het geld dat voor de programma's, dus het RSP plus-pakket, moet worden vrijgemaakt.

Wat nu via afspraken zo concreet mogelijk is gemaakt, is in de brief opgenomen. Daarom zijn Assen en Coevorden heel bewust nog niet genoemd.

Dat de staten op veel punten nog niet zo ver zijn, omdat zij een kennisachterstand hebben, is begrijpelijk en juist daarom gaat het college ervoor zorgen dat de staten zo snel mogelijk de al beschikbare informatie krijgen.

Assen en Emmen staan de popelen om aan de slag te gaan en in die zin zit er wel zeker enige druk op het programma.

De heer LANGENKAMP vraagt aan welk bedrag de gedeputeerde denkt als het gaat om de verplaatsing van het station van Hoogeveen.

De heer BATS zegt dat de staten dit zullen horen op het moment dat dit bedrag beschikbaar is. Voor Beilen is een bedrag van € 4 miljoen geormerkt, maar het is misschien slim om dat bedrag toe te voegen aan het bedrag van € 20 miljoen voor de bochtverruiming bij Hoogeveen.

Het college is wel van mening dat niet alle projecten kunnen wachten op het allerlaatste detail. Het kan niet zo zijn dat Assen nog lang moet wachten terwijl er ook op aangedrongen wordt de projecten naar voren te halen. Er moet wel enige creativiteit aan de dag worden gelegd.

De heer LANGENKAMP zegt dat de heer Bats met zijn opmerking over het geormerkte bedrag voor Beilen de enige houvast die de brief bood, heeft weggehaald.

De heer BATS meent het heel dom zou zijn om, wanneer geormerkt geld – het is wel belastinggeld – slimmer kan worden ingezet – zelfs Prorail denkt dat het beter kan – de mogelijkheid daartoe niet te onderzoeken. Tot die mogelijkheid is onderzocht, blijft het geld geormerkt voor Beilen. Het bedrag van € 4 miljoen is een gevolg van de motie die door de Tweede Kamer is aangenomen en heeft niets te maken met Assen, Emmen of welk plan dan ook.

Het college komt stap voor stap met voorstellen bij de staten om in het kader van het afgesproken pakket mandaat te vragen.

Spreker hecht groot belang aan een goede ontsluiting van het landelijk gebied en blijft daar de komende jaren in investeren, maar die ontsluiting is geen onderdeel van het voorliggende pakket.

De heer DE JONG merkt op dat de staten bij iedere bespreking van het RSP tot de conclusie zijn gekomen dat zij bepaalde informatie eerder hadden moeten krijgen. Die vrees hebben de staten ook nu. Wat staat in het statenstuk dat de staten straks krijgen voorgelegd? Wordt dat een voorstel over een heleboel zaken, of komt er een apart statenstuk voor Assen, voor Emmen, voor Hoogeveen enzovoorts? Dat moet over een paar weken toch duidelijk zijn?

De VOORZITTER gaat ervan uit dat het college bij het opstellen van het statenstuk met deze boodschap rekening houdt.

De heer BATS zegt dat het college met de voorliggende brief gehoor heeft gegeven aan zijn toezegging dat de staten geïnformeerd zouden worden. In de brief staan de vertrekpunten van het college waarmee het de onderhandelingen met het rijk en met de steden is ingegaan. De pakketten van gemeenschappelijk beleid zijn naast elkaar gelegd. Het college realiseert zich heel goed dat hierop besluitvorming moet volgen.

De staten dringen er bij het college op aan projecten naar voren te halen, maar het college wil trajecten die nog niet helemaal duidelijk zijn, niet afraffelen. Daarom kan het zijn dat dit of een ander college de komende jaren nog een aantal malen de staten voorstellen ter besluitvorming zal voorleggen. Wat nu voorligt is een basis vertrekpunt, een kader, waar programma's en projecten onder liggen, waarbij de projecten van het college en de programma's van de staten zijn. Het college komt dus met de programma's bij de staten; de projecten zijn altijd opvraagbaar, maar zullen niet ter besluitvorming aan de staten worden voorgelegd.

Als het college de staten al in januari van informatie kan voorzien dan zal het dit doen. Voor de commissievergadering van februari zal die informatie zeker beschikbaar zijn, want het college hecht eraan dat de staten in maart een besluit nemen.

De heer MUNNIKSMa wijst erop dat nadrukkelijk in de gaten moet worden gehouden dat het nu gaat om het RSP en dat het RSP plus daar bovenop komt. Als Assen morgen heeft besloten waar het nieuwe station moet komen en de aannemer opdracht kan worden gegeven tot de bouw ervan dan is het niet handig dat gewacht moet worden op het centrumplan van Hoogeveen. Integraliteit kan dus

voor vertraging zorgen. Het is daarom goed dat het college aangeeft wat het grote kader is en daarna duidelijk maakt met de uitvoering van welke plannen nu al begonnen kan worden.

Voor zover daarover voor de volgende commissievergadering al informatie kan worden gegeven, zal het college dit doen, eventueel voorafgaand aan die vergadering, want het is belangrijk dat het informatieniveau van college en staten gelijk is.

Spreker is op dit moment uitermate bang ergens zijn handtekening onder te zetten zolang de staten nog geen besluit hebben genomen. In ieder geval zal dan onder de handtekening moeten staan "behoudens goedkeuring van de staten".

Zo gauw gemeenten en provincie bereid zijn hun deel van de financiering op te brengen, zullen private partijen in beweging komen om hun deel van de financiering voor elkaar te krijgen. Dat zal ertoe leiden dat onder de plannen steeds meer handtekeningen zonder voorbehoud komen te staan. Soms zal het rijk en soms zullen de gemeenten voor al die handtekeningen moeten zorgen. In het geval van de plannen voor Emmen zal die gemeente dat moeten doen.

De heer UDDING vraagt of hiermee is gezegd dat niet met de uitvoering van een project kan worden begonnen voor alle handtekeningen binnen zijn.

De heer MUNNIKSMA zegt dat soms ook projecten van start gaan als 80% van de financiering is verzekerd en het verantwoord lijkt om werkende weg de rest van het geld binnen te krijgen. Hiermee wordt voorkomen dat over vier jaar nog over het laatste miljoen voor een project moet worden onderhandeld. Natuurlijk zorgt deze handelwijze voor het dagelijks bestuur van een provincie wel voor enig risico, maar een partij die het ondernemerschap hoog in het vaandel heeft zal een dergelijk risico wel durven nemen.

De VOORZITTER constateert dat er veel complimenten richting het college zijn geuit, maar dat de staten toch ook nog veel zorgen hebben.

Het college heeft tijdige en adequate informatie toegezegd.

12. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de Statencommissie BFE is uitgenodigd om samen met de Statencommissie CW een bezoek te brengen aan de Stenden Hogeschool voor een bespreking over kennis-circulatie.

Spreker constateert dat de commissie die uitnodiging aanneemt.

De heer MUNNIKSMA deelt mee dat het Ministerie van BZK naar aanleiding van de in november door de staten aangenomen Begroting 2009 heeft meegedeeld dat Drenthe niet onder preventief maar repressief toezicht valt.

13. Sluiting

De VOORZITTER dankt eenieder voor zijn inbreng en sluit om 18.45 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 21 januari 2009

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 10 december 2008.

Pagina

- 4 De heer MUNNIKSMA zegt toe dat het college de staten via een brief op de hoogte zal stellen van de geldstromen die nog voor het einde van het jaar van externe partners te verwachten zijn en dat het college in het vervolg in de aanbiedingsbrief bij de begroting de gevolgen van de septembercirculaire zal aangeven.
- 6 Mevrouw KLIP zegt toe de staten via een memo of in de volgende commissievergadering te zullen informeren over de stand van zaken met betrekking tot de gasopslag.
- 7 Mevrouw KLIP zegt toe de staten via een memo of in de volgende commissievergadering te zullen informeren over de stand van zaken met betrekking tot de gasopslag.
- 19 De heer BATS zegt toe te zullen nagaan waar de gemeenten in het kader van de programmalijn WOK mee bezig zijn. Hij zal bovendien de wethouder van Aa en Hunze nogmaals wijzen op de boodschap waarmee die naar Brussel is gestuurd.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie
(tot en met statencommissievergadering van 10 december 2008 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Wijze van afdoening	√
1.	28-05-2008 SC BFE	De heer BAAS zegt toe dat de vragen over eventuele negatieve gevolgen van het doorschuiven van projecten bij Wegen en Kanalen schriftelijk zullen worden beantwoord.		
2.	05-11-2008 SC BFE	De heer BAAS zegt toe dat hij de vraag over het inhoudelijk beantwoorden van de vraag over de bestemmingsplannen door zal geleiden naar gedeputeerde Haarsma.		
3.	05-11-2008 SC BFE	De heer BAAS zegt toe de vraag van de inspreker mevrouw Jonker over de bijdrage aan Vliegveld Eelde (GAE) voor de statenvergadering van 12 november 2008 schriftelijk te zullen beantwoorden.		
4.	10-12-2008 SC BFE	De heer MUNNIKSMa zegt toe dat het college de staten via een brief op de hoogte zal stellen van de geldstromen die nog voor het einde van het jaar van externe partners te verwachten zijn en dat het college in het vervolg in de aanbiedingsbrief bij de begroting de gevolgen van de septembercirculaire zal aangeven.		
5.	10-12-2008 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe de staten via een memo of in de volgende commissievergadering te zullen informeren over de stand van zaken met betrekking tot de gasopslag.	Memo d.d. 17-12-2008	√
6.	10-12-2008 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe de staten via een memo of in de volgende commissievergadering te zullen informeren over de stand van zaken met betrekking tot de gasopslag.	Afgehandeld tijdens PS 17-12-2008	√
7.	10-12-2008 SC BFE	De heer BATS zegt toe te zullen nagaan waar de gemeenten in het kader van de programmalijn WOK mee bezig zijn. Hij zal bovendien de wethouder van Aa en Hunze nogmaals wijzen op de boodschap waarmee die naar Brussel is gestuurd.		
		Lange termijn		

1.	26-09-2007 SC BFE	Mevrouw KLIP zegt toe dat zij bij de commissie terugkomt als er meer duidelijkheid is over het verloop van het onderzoek naar organisatie van en toezicht op de WMD en dat de termijn van de zittingsduur van de gedeputeerde in de RvC gekoppeld zal worden aan de duur van het onderzoek.		
2.	26-09-2007 SC BFE	De Commissaris v.d. Koningin zegt toe dat wanneer de discussie over de ontwerp-Wet op de veiligheidsregio's is uitgekristalliseerd, hij de staten een notitie zal sturen, waarin is aangegeven wat de consequenties zijn voor de nieuwe wettelijke positie van de CvdK/gedeputeerde staten.		
3.	16-04-2008 SC BFE	De heer BATS zegt toe dat zodra projecten van Coevorden in het kader van RSP concreet zijn, de staten die krijgen voorgelegd.		
4.	25-06-2008 PS	De heer BAAS zegt toe dat het college zo mogelijk na het zomerreces de staten een stuk zal aanbieden met een onderbouwing van zijn standpunt met betrekking tot de aandelen Essent.		
		Moties		
M1	19-03-2008	Steeds vooraf informeren van PS over de toedeling van middelen uit het Drents Stimuleringsfonds. Met daarbij aangegeven voor welke projecten binnen 1 jaar opnieuw financiering uit het Stimuleringsfonds zal worden gevraagd. Prioritering van projecten is een keuze van PS.		
M14 VVD CDA	25-06-2008 (PS)	PS verzoeken GS om: <ul style="list-style-type: none"> - de aanbevelingen vanuit de rapportage van de Rekenkamer Oost-Nederland van april 2008 betreffende oorzaken en beïnvloedingsmogelijkheden van onderbesteding over te nemen; - (Verwachte) onderbestedingen van meer dan € 500.000 danwel 10% van het totaal der lasten per programma in de diverse rapportages (bestuursrapportages, jaarcijfers) toe te lichten conform het in hoofdstuk 3 van de rapportage aanbevolen model. 		
M4 VVD PvdA CDA GL CU	12-11-2008	PS dringen er bij het college op aan: <ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeente Meppel niet te belasten met de financiering van het opwaarderen van de keerlus bij Zwartsluis tot schutsluis; 2. De provinciale dekking te halen uit dat deel van de reserve verkeer&vervoer (6 miljoen) dat zal worden overgeheveld naar het Stimuleringsfonds Drentse Projecten 		
M3 SP	12-11-2008	PS verzoeken GS voorstellen te doen voor het opnemen van de Balkenende-norm in de subsidievoorwaarden		

